

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

5te Aarg.

Den 15de August 1874.

No. 15.

En Heltinde.*)

"Idag bli'r herlig Vinterfest!"
Saa lyder det i alle Grænder,
Dg Morgenslyset Glæden sender
Til hele Husum som en Gæst.
Dg Hens blanke Speil fremkalder
Sint Glædes-Raab fra hver en Alder.
Hvor saa man vel en saadan Sal
Af klart og skinnende Krystal?

Saa spændes Telte hastigt op,
Mens Alle, Unge med de Gamle,
Til Skjemt og Leg sig glade samle
Til Skøiteløb med Dands og Hop.
De Gamle helst til Nisten tager
Dg deler ud hver sine Sager,
Imens de Unge hurtigt ile
Ifra og til som lette Pile.

Fiolens, Fløitens Toner flyde
Som Sommerluft let over Enge
Dg varmt sig unge Hjerter fryde.
Som Vaarens Lærte synger klart,
Saa mange Subeltoner flyde
Sig op i Luften let og snart.

Saa droge Alle ud — en broget Hær —
Blot i det lille Fisserhuset er
En gammel, høiet Kvinde ene hjemme.
Det matte Blik ei elsker Lysets Skjær,
Den visne Kind og hendes svage Stemme
Beviser nok, at Livets Nat er nær.

Saa sidder hun ved Arnen stille der,
Dg Gud aleneste hos hende er.
Paa Væggen piffer Uhret sine Slag,
Fra Vinduskarmen Spunnen kan i Mag
Opsanke Korn. Saa ta'r hun Bibel'n frem,
Dg Tanken iler til det bedre Hjem;
Saa hastig flyde Timerne iløn
For hende under Vædning og i Bøn.

*) Dette Stykke skildrer en sand Begivenhed, som for nogle Aar siden indtraf i Husum i Slesvig.

Men stundom maa hun hen til Bindvet ile
Dg lade Blikket paa de Kjære hvile,
Som ude er. For Huset ligger høit ved Stranden,
Saa hun kan speide rundt om Himmelranden.

Frits, hendes Sonne søn, er og dernede,
Lyshaaret, let i sit sjetende Aar,
Munter og glad, den Gamles Forhaabning,
I hendes Vinter en smilende Vaar.
Manden og Sønnen? — Af, Habet dem gjemte,
Datterens Gravhøi længst fredlyst staar;
Snart, naar den Gamle i Fred kan bortdrage,
Stuen bli'r Frits's, som da er tilbage.

Længesiden Maanen straalere
Klar og blank, ja fast som Solen
Over Vinterfestens Jubel;
Lydelig nu høres Sangen
Gjennem kolde Aftenluften,
Trænger til den Gamles Dre,
Som ved Vinduet staar og speider,
Dg med Blikket mer' uroligt
Stirrer paa den lille Banke,
Som i Vesten opad stiger.
Sømandskonen, vel erfaren,
Kjender nøie, mer end nøie
Slige slemme Uveirsmærker,
— Varsel om en Storm, som hastig
Bryder Ijen, ryster Huset,
Løsner Havets vilde Bølger,
Saa i voldsomt Løb de bruse.
Af! hun føler om sin Pande
Dødens kolde Haand at stryge.
Skjønner klart, at saadant Uveir
Bryder løst ifra det Fjerne.
Hun forstaar, at Døden lurere
Om den sorgløst muntre Skare.

"O, kunde jeg jer blot et Budskab sende
Om Fare, som jer truer nu, og Død!"
Saa sukker hun; formaar ei selv at rende,
Knapt rejse sig fra Bænken uden Nød.
Et Plag hun griber, vifter, for kan hende
De skjønne kan, hvad saadant Tegns betød.
Af nei, de tumle sig kun vildt i Ringen,
Dg hendes Varsel mærker Ingen, Ingen.

Hun raaber, sriger, mer' end hun kan bære
 Med sit det snage, matte Aandedrag,
 Kun Subelraab hun faar som Svar tilbage,
 Der smerter dybere end Hug og Slag.
 "Ak, arme Ungdom, skal det altsaa være
 I dag jer sidste, sidste Levnetsdag?
 Vil ingen Engel her sin Arm udstrække
 I tide, for den Sorgløshed at vække?"

Saa synker nu den Gamle hen i Smerte
 Og stirrer raadvild ind i Aftens Blød,
 Da se! en hastig Tanke faar hun i sit Hjerte,
 Som lynsnar frem fra Sjæledybet brød —
 "Ja, det er Tegnet just, som jeg begjærte,
 Og Herren mig tilvisse dette bød —
 Ja, det skal ske!" — Ei mer hun Hænder vridder,
 Men bleg og modig blot til Handling skrider.

Hun puster op i Arnenes sjunkne Lue,
 Ei skal nu denne her mig varme mer,
 Dog, faar jeg dem blot fri og frelste stue,
 Da har jeg Varme nok i Hjertet her.
 Et Blik — det sidste — ofrer hun sin Stue,
 Og stum, alvorlig frem for sig hun ser.
 I Fred og Herrens Frygt de mange Dage
 Hun lærte her: Gud vil sit Folk ledsage.

Og da saa hendes Bøn opad har ilet,
 Hun kaster Ild i Sengens Palm, hvorpaa
 Sin smertefulde Krop hun længe hviled',
 Og hvor med Suk i mange Aar hun laa.
 Naftt var det tænkt, og dog ei overilet,
 Saa mangen Kamp var tyngre at bestaa;
 Til Hvilen stuede hun forlængst har lært,
 Men hine Livet jo er dyrt og kjært.

Hastig nu Luen hvæsende flammer
 Opad de tynde Brædder om Vindvet,
 Slaar gjennem Taget, oplyster prægtigt
 Klar som en Fakkell Festdagens Nat.
 Paa sine Hænder og Knæ over Lærskel'n
 Kryber den Gamle, men ikke saa sikkert.

Som hendes Hyttes Dødsbrand fremskrider,
 Graadige Flammer skaaner dog hende,
 Saa hun i stille No faar betragte
 Ofret, som gjerne hun gjorde sit Folk.

Ude paa Sjen snart man bemærker
 Skinner, som blodrødt stiger fra Husum
 Op imod Himlen. — "Brand!" nu man raaber,
 "Brand!" høres Hoben forferdet at svare.
 "Benner, det brænder! Husum nu brænder!
 Skynder jer hjem!" — saa lyder Raabet.
 Lumlende frem i Stræk og Forvirring
 Styrter Enhver mod den hjemlige Arne,
 Festsalen snart er stille og øde.
 Knapt har den Sidste sprunget fra Sjen,
 Førend den revner hastigt med Brag.

Stormens Musik nu høres fra Havet
 Bildere end de jublende Fløiter,
 Bølgerens Dans i stummende Svirbler
 Bortskjeller Sjen med Brøl og med Brag.
 Hvad før i Dybet roligen slumred
 Svulmer nu op med vaagnende Brede,
 Ryster og sprænger Lænken og styrter
 Frem som en vældig Krigshær og drager
 Med sig i Hast og sænker i Dybet
 Bogne og Rante, Skæder og Telt.

Dog Hedningsfaklen brænder,
 Som trofast hun har tændt,
 Og Hvermand Blikket vender
 Mod Hytten, som bli'r brændt.
 Som Glædesblus det skinner
 Og synker snart i Grus,
 Men Alle snart befunder,
 Det er hendes gamle Hus.

"O, det er Farmors Stue!"
 Saa raaber Frits, som stod
 Der først med lette Kjelken,
 "O, Faders Hytte god!
 Hvor er du, gamle Møder?" —
 Da naar ved Vindens Magt
 En sagte Lyd hans Dre:
 Der ligger frostbelagt
 Halsstivnet, sammenkrummet,
 Hans moderlige Ben,
 Af Frygt og Haab beængstet
 "Om de ei komme end?" —
 "De komme!" — "ha, de droges
 Mod Land af Ilden?" — "Ja!"
 "Saa Gud ske Lov!" — "Og ere
 De Alle frelste?" — "Ja!" —

"Mon Frits er ogsaa reddet?" —
 Nu slukner hendes Nøst; —
 — — Snart holder hun den Kjære
 Læt trykket til sit Bryst.
 Hun varmer end sit Hjerte,
 Som Døden alt har tyst,
 Ved Drengens varme Kinder
 Og hvister bare tyst:
 "Frits, tilgiv, at jeg brændte
 Dit Hus; se, lam jeg er
 Og havde ingen Fakkell,
 Og raadløs stod jeg der.
 Da tændte jeg din Hytte,
 Forladelse mig giv!
 Den ofret blev for Husum
 Og for dit kjære Liv." —

Branden snart er slukt, og Hytten falden,
 Og da sidste Bjelken styrtes' sammen,
 Paa en Baare løstes op den Gamle,
 Og hun bæres varlig gennem Matten
 Til et blødere, et bedre Leie.

Barmt man pleier hende, ømt man sørger
 For de stibede, de trætte Lemmer,
 Og saa herligt har hun aldrig hvilet.
 Med en varm Velsignelse for hende
 Alle søger hjemad til sit Leie,
 Og hver Moder lader Barnet bede
 Takkens Bøn og folde sine Hænder
 Sammen for den Gamle, som dem redded.

Stormen raste gennem hele Natten,
 Men paa Pladsen, der hvor Hytten brændte,
 Altter Morgensolen stille lyser.
 Men da man til hendes Leie træder,
 Ligger hendes Krop udstrakt i Døden.
 Skræmt af Stormens sidste Slag hun havde
 Vandret bort ogsaa fra denne Hytte,
 Nu var den og bordet tom og øde;
 Og om Natten havde Engle baaret
 Hende op til Guds den gyldne Stad,
 Hvor der er saa mange faste Hytter.
 Og for hende alt der stod en opreist
 Af den store Messiers Gaand; og der
 Gives Storm ei mer, ei heller Brand,
 Men en Naadløn for ydmyg Trostfab.

Rædselsdagene.

Et norsk Billede fra Indianerkrigen i Minnesota

af
 N. S. Hæssel.

Fjerde Afsnit.

Brødrene bliver trængte nordover. Finder en saaret norsk Pige og en fritænkende amerikansk Kone. Træffer Indianeren Anden Dag med Følge og faar En til at paatage sig at opsoge de fangne Kvinder. Brødreens og Berghilds Opbehold i en Hule i Skoven.

Fra Byen New Ulm begav Indianerne sig tilbage til Fortet igjen, beleiredede og angreb dette; og saaledes stod det altsaa til i denne Uge ved og omkring Fort Ridgeley, hvorhen Alf og Hjalstan om Mandags Aftenen tænkte at begive sig. Paa sine endnu trætte Heste red de sydover langs Skoven, som fulgte Flodens Løb; men da de udpaa Matten kom i Nærheden af Agenturet, opdagede de i Maanelshet flere og flere Indianere, saa at de tilsidst syntes, at det ordentlig vrimlede og myldrede af Nordbrændere rundt omkring dem, og besluttede at trække sig tilbage til et Sted, hvor de havde seet, at Vaaningshuset og alle Udhufene, paa en liden Stald nær, var nedbrændte. "Ser har Indianerne været", tænkte de, "og bryder sig ikke om at komme igjen, om her end staar en stakkels Stald tilbage mellem de rygende Ruiner. Men vore Heste tiltrænger Hø og Hvide; thi saaledes, som de nu er, kunde vi i paakommende

Tilfælde ikke tænke paa at redde os ved en hurtig Flugt." De fandt baade Hø og Havre og Vand, bandt Hestene ind, gav dem og satte sig ogsaa selv til at holde Maaltid. "Thi uden Ol og Mad er Helten Jægtning", bemærkede Alf smilende.

"Jeg skjønner mig ikke rigtig paa dig", sagde Hjalstan og betragtede ham med en Blanding af Deltagelse og Forundring.

"Du ved ikke, hvad jeg har gennemgaaet og prøvet før", svarede Alf. Det Dre kjender du maasse noget til, men det er ikke Hovedsagen. Gud har lært mig at se Hans Styrelse i alle Ting; jeg har seet, hvor underligt og naadigt han har ført mig, og erfaret, hvorledes han har styret Alt til det Bedste. Desuden har jeg jo Hans usvigelige Ord, det vil jeg ubetinget holde mig til i Liv og Død. Han er Herren, han raade!"

"Dit Mod maa være af en anden Slags, end Folks i Almindelighed."

"Kan nok hende. Jeg for min Part giver ikke Meget for det sjæfste Mod, som ikke holder Stand i enhver Slags Fare. Naar Krigsmandens Mod holder Stand i Krigen, og Sømandens paa Søen o. s. v., og maasse i en eller to Slags Farer til, men under andre Farer igjen lader sig skræmme ganske bort, da er det ikke Meget værdt i Sammenligning med det Mod, som er grundfæstet paa Guds Ord. Thi om dette end ofte skjuler sig under megen Skrøbelighed, saa er det dog saa seigt, at det holder Stand gennem alle Farer paa Jorden og naar forb: den yderste Dom og Verdens Ende lige ind i Himlene. Og dette Mod har jeg al Grund til at tro, at ogsaa Emma og min Svigermoder besidder til Trøst og Glæde midt i Smerten."

Da Maaltidet var tilende, og de som sædvanligt havde forrettet sin Aftenandagt, overlagde de, at En ad Gangen skulde lægge sig til at sove, mens den Anden holdt Vagt. Om Natten saa de vel ikke mange Fiender, men hørte stedse deres stygge Hyl, og da Matten fik Ende, kom Dagen og viste dem saa ofte Indianere i Syd, at de ingen Leilighed fandt til at begive sig paa Veien igjen. Det prøvede Alfs Laalmodighed at ligge her ørkesløs nu, da Tiden syntes saa kostbar. Men der var intet Andet at gjøre. De fortsatte derfor med stiftet at holde Vagt og hvile, indtil de henimod Skumringen sad og spiste til Aftens igjen. "Beständig ser vi Indianere i Syd", sagde Alf, "men derimod sjelden i Nord for os, og det vilde være Galmandsværk at tænke paa at trænge sig frem mellem dem og ind paa deres Enemærker, skjont jeg nok føler stor Lyst dertil. De stakkels Fanger, hvilken Stilling er ikke de i nu! Dersom jeg blot kunde saa høre fra dem og saa sendt dem nogle Linier, hvilken Opmuntring vilde ikke det være! Maasse det endnu er fredeligt ved Yellow Medicine og Missions-Stationerne deroppe, og jeg der kunde finde en kristen Indianer, som vilde paatage sig at opsoge dem og bringe Bud og Hilsen frem og tilbage. Jeg skulde med Glæde betale ham godt derfor."

"Ja, saa lad os drage nordover", sagde Hjalstan; "thi her fryr det af dem; i Syd galer de røde Paner hele Matten, og om Dagen farer de omkring som Græshopper paa Prærica."

Strag efter sad de paa sine udhvilte Heste. Maanen var endnu ikke kommen op, og det varede ikke ret længe, inden de i Mørket stødte næsten lige paa en Flok Indianere. Disse saa, at det var Hvide, de havde for sig; nogle Skud blev veglede, og saa begyndte en Jagt paa Liv og Død. Indianerne var mange; men deres Heste var ikke saa udhvilte og raske, som Brødrenes. Dog forfulgte de dem i over en Time, og lige mod Vest bar det ifødetfor mod Nord. Da Forsøgerne havde opgivet Jagten, og Brødrene forandret Retningen og i tre a fire Timer rebed nordover, kom de til en Myr. Langs Kanten af denne gif Veien; paa Myrsiden stod Siv og svært Myrgræs stibt og strakt og pegede op imod Himlen; paa den anden Side laa Prærie-græsset i Bølger grøngult og høiet, saa langt Diet kunde naa. Som nu Maanen tittede frem, saa de et Stykke foran sig en Vogn samt nogle mørke Tingester ligge spredte omkring paa Veien og i Græsset ved Siden af. Da de kom nærmere, saa de, at det, som laa strøet omkring, dels var myrdede Mennesker, dels Klædningsstykker og andre Ting. De steg da af og ledte sine Heste ved Haanden for at undersøge, om der endnu var Liv i Nogen af dem; men de var Alle ganske kolde, undtagen en Pige paa fjorten a femten Aar. Da Halstan rørte ved hende, klagede hun sig sagte. Hun havde en Felsflasse, fuld af Vand, hængende ved Sadlen, og da han heldte lidt af dens Indhold i hendes Mund og over hendes Tindinger, slog hun Vinene op, men luffede dem strag igjen og udstødte et svagt Skrig. Han hvidede sig endnu nærmere ned til hende, for at hun skulde se, at han var en Hvid, og hviiffede paa Engelst, at hun ikke maatte være bange, saa vilde han søge at hjælpe hende; men det lod ikke til, at hun forstod ham; thi hun skjulte sit Hoved i Græsset, og hele hendes Legeme skjælvede. Da hørte de af en susende og hvislende Lyd i Sivet ude i Sumpen, at en eller anden Skabning bevægede sig der og nærmede sig dem. Halstan greb Pigen om Livet, satte den ene Fod i Stigboilen og skjød fra Marken med den anden, for med sin Byrde at svinge sig i Sadlen, og da Alf meget beleiligt gav ham et Puf, sad han i et Nu paa Hesten. Men frem af Sivet kom en Kvinde, og Maanelshjet viste dem et Ansigt, hvidt som Marmor; her var altsaa ingen Fare paa Færde. Paa hendes Begjæring tog Alf hende op paa Hesten til sig for at føre hende til hendes Hus, som hun sagde ikke laa langt derfra.

Paa Veien fortalte hun, at hun havde hørt paa deres Dialekt, at de ikke var Indianere, og derfor var frøbet frem fra det Skjul, hvor hendes Mand og flere Andre laa døde. De havde forsøgt at flygte østover og havde tænkt at begibe sig lige til St. Paul. I den Hensigt havde fem amerikanse Familier samlet sig om Tirsdags Morgen, og Toget bestod, foruden af Kvinder og Børn, af fjorten Mandspersoner, hvoraf de fleste havde Geværer, to Spand Heste og tre Spand Dyer. Men Dyerne gif sent, og da de, som havde Heste, fandt det sikrest, at de holdt sammen, saa var de endnu ikke komne langt fra sine Hjem, da de om Eftermiddagen mødte fireogthve civiliserede Indianere; men nogle af disse var Kvinder. Amerikanerne standsede, saasnart de saa dem, og lavede sig til at forsoare sig; men Indianerne vinkede med et hvidt Lommeørklæde, gav sine

Geværer til Kvinderne og kom dem venligt imøde. De kjendte hverandre gjensidig, Nogle af dem havde ofte været paa Jagt sammen og staaet paa en venkabelig Fod med hverandre i flere Aar, og nu lod Amerikanerne sig tilfids overtale til at vende om for at fjøre hjem igjen. Indianerne paaberaable sig det lange gjensidige Bekjendtskab og sagde, at om der end var nogle røde Mænd, som havde faret stigt frem mod nogle Hvide, som de særligen havde baaret Nag til og vilde hævne sig paa, saa kunde de dog skjønne, at de ikke vilde gjøre sine Venner noget Ondt. Nei, de vilde tværtimod følge med dem hjem og blive hos dem i en Dagstid eller to og beskytte dem, dersom det skulde hælde sig, at der kom Nogle, som ikke kjendte dem, saa at de i Fred og Ro kunde saa stoffet og indbrerget sin Hvede. Dette klang naturligvis godt i Mændenes Øren, hvis største Sorg det havde været, at de maatte reise bort fra den skaarne Hvede staaende paa Agrene. De lod sig derfor narre, og da de under Venstabs Forsikringer og Spøg og latter havde fjørt et Stykke paa Hjemveien igjen, og alle Amerikanerne havde lagt sine Bøsser fra sig i en af Vognene, påsede Indianerne sit Smit, satte sig pludselig i Besiddelse af Vognene og Geværerne og fyrede paa Mændene. Nogle af disse faldt, enkelte indlod sig i en fortviblet Kamp, og Resten fløgtede ind i Myren, fulgt af nogle saa Kvinder. Her spredte de sig ad, og hver søgte, saa godt han kunde, at skjule sig i det høie Græs. De fleste af dem, som blev tilbage paa Veien, blev myrdede under de grufulde Pissler; kun enkelte af Kvinderne og Børnene førte de bort med sig som Fanger. Under Slagteriet hjalp de indianse Squawer troligen Mændene, og det lod til, at de fandt den samme Fornøielse deri som disse. "Efterat de var færdige med dem paa Veien, begyndte de at skyde paa os", fortsatte Konen; "vi, som laa skjulte ude i Sumpen og hørte paa vore Venners og Slægtningers skrækelige Sammerskrig og frugtesløse Bønner om Barmhertighed. Indianerne havde nok ingen videre Lyft til at komme ud i Myren til os; men det var endda saa lyst, at de kunde se Gange og Mærker efter os i Sivet, og da de formodentlig syntes, at de havde Forraad nok af Krudt og Kugler, sigtede de paa de Mærker, som de kunde se, og En efter Anden besvarede deres Skud med sit Døds-just. Under alt dette hørte jeg engang Borghild der — den Pige, Deres Kamerat har paa Fanget — hende hørte jeg bede og raabe til sin Gud. Jeg forstod ikke, hvad hun sagde; thi hun er norsk; men hun har tjent hos mig, derfor vidste jeg, at hun var en Kristey og pleiede at bede. Da sagde jeg til min Mand, Mr. Wright, som laa i Nærheden af mig, Bob, sagde jeg, lad os dog ogsaa forsøge at bede. "Til hvem?" spurgte han. Na ja, sagde jeg, det kunde dog alligevel hælde, at der er en Gud til, som kunde hjælpe os, naar vi paakaldte ham. Ja, det sagde jeg rigtig.*" Og efterdi jeg engang havde hørt af en Nabokone, som var kommen fra Irland, at det skulde hjælpe at slaa et Kors for sig med den høire Pegefinger, gjorde jeg det

* Dette har virkelig tildraget sig, og at hendes Mand fik en Kugle og døde i samme Stund. St. Pauls Raadhus-Protokol over de edsoorne Forhør, som i Anledning af dette Indianer-Dyrer blev optagne i den paafølgende Vinter, og hvorfra disse Beretninger i denne Fortælling skrives sig, udviser, at hun har fortalt det for Retten.

ogsaa. Men Bob gjorde ikke nogen af Delene; thi just som han spurgte: "til hvem?" hørte jeg der kom en Kugle hvisslende, og at han gav et Skrig. Saa blev han ganske stille, og da jeg krøb nærmere hen til ham, saa jeg, at han var død som en Stof."

"Hvilket Middel tænker De, det var som reddede Deres Liv, Mrs. Wright, enten Korsets Tegnet eller Bønnen?" spurgte Alf.

"Kjendte De da intet andet Trolddomsmiddel, som De kunde forsøgt?" spurgte Halsan i en foragtelig Tone.

Men Konen misforstod Grunden til hans Foragt, og istedetfor at vedblive at rose sig af det Forslag, hun havde gjort sin Mand, og fremholde det som en meget priselig Gjerning, den baade Gud og kristne Menneſker burde være hende taknemmelige for, saa kom hun nu til at tale oprigtigere og lige ud af sit Hjertes Tilstand. "Jeg tror ikke, at nogen af dem hjalp mig", svarede hun og slog med Nakken. "Jeg er ikke saa uvidende, at jeg tror paa Saadant. Det var kun Skrekken og Angsten, som bragte mig til at tænke derpaa; thi under saadanne Omstændigheder vil man jo gjerne gribe til ethvert rimeligt og urimeligt Middel. Men ikke vidste jeg, hvorledes jeg skulde begynde at bede, eller hvad jeg helst skulde sige, og da Indianerne strag efter ophørte med Skydningen, lod jeg det være. Men jeg forholdt mig rolig en Stund og krøb saa omkring og undersøgte, om alle de Andre var døde; thi jeg turde ikke komme frem, førend jeg hørte Eder, fordi jeg var bange, at Nogle af dem kunde ligge paa Lur i Nærheden. — Nei, aa nei, vi Amerikanere er ikke saa overtroiske eller lettroende, vi er altfor civiliserede og oplyste til at tro paa Saadant."

"Ja, Mrs. Wright, De er vist meget mere civiliseret og opløst end nogen troende Kristen, om han end dertil er en nok saa dannet og lærd Videnskabsmand. Det forstaaer sig", sagde Alf med en saa komisk Blanding af Stjæmt og Medlidenskab i Tonen, at Halsan brød ud i Latter, og Alf maatte bide sig i Læben for ikke at stemme i med.

"Der er Huset; de har ikke brændt det endnu, ser jeg", sagde Konen lidt efter. "Men hvem er det, som kommer der med en af mine Gæster? Jo, det er den ældste Søn af vor Nabo, ser jeg. Hallo! Joe Stearns, er De her?"

"Ja", svarede han, "jeg saa Eders Gæste løbe løbsk og komme bort fra Indianerne, og da jeg havde faaet et Saar i min venstre Arm, fik jeg skjult mig i Græsset, kom her hen og fandt Gæstene staaende indeklemte mellem Høstakken og Stalden."

"Saa er det bedst, at vi tager hver vor", sagde hun, idet hun hoppede ned af Alfs Hest, "og sætter vor Kurs østover saa snart som muligt. Det er bedst, at vi to slaar os sammen nu herefter, Joe, da vi er de eneste overlevende af vore Familier, og naar Soldaterne har drevet Indianerne bort igjen, kan vi flytte hid og slaa Eiendommene ogsaa sammen."

"Vil I ikke spørge for Vognen og tage Borghild med Eder?" spurgte Alf.

"Nei", svarede Konen, "vi vil ikke have nogen Vogn stramlende efter os. Baade Joe og jeg kan ride ligesaa godt som nogen Indianer. Desuden havde vi Nok at tage med os alligevel, om vi tog Vognen, saa der ingen Plads blev til hende."

"Men De er jo hendes Madmoder, og det er Deres simple Pligt at tage hende med."

"Vil De fortælle mig mine Pligter? dem skal jeg selv tage vare paa."

"Lad os da saa Sæletøi, saa skal vi spørge vore Gæster for Vognen og kjøre hende til Folk."

"Nei, her er ikke Folk nogetsteds i Nærheden, og vort Sæletøi og Vogn vil vi selv behøve. I er saa gode, at I Intet rører her; det hører Altsammen os til, undtagen nogle saa Klæder af Borghilds."

"Guds svære Straffedom vil snart eller sent komme over Eder, hvis I vedbliver i saadan affælig, raa Egenfjærlighed", sagde Alf med Værdighed.

"Naa", gjentog Joe Stearns, "det er ingen Andre end Eder, uvidende Udsendinger og dumme Kristne, som er raa; vi er indfødte Amerikanere og civiliserede Folk."

Alf tilkastede ham et Blik, hvori der laa baade Medhønl og Foragt, og Halsan saa paa ham og lo; men Ingen af dem værdigede ham et eneste Ord til Svar.

"Her er Borghilds Klæder", raabte Konen, idet hun kastede 2 Tæpper, en Hovedpude og en Hylt med Klæder ud af Døren. Borghild, som imidlertid var kommet saa vidt til sig selv, at hun kunde forstaa, hvad der foregik omkring hende, bad nu ogsaa Konen, at hun cadelig maatte være saa snil at tage hende med. Men hun svarede spotende, at den Gud, som hun og hendes nye Venner troede paa, vel maatte kunne hjælpe baade hende og dem.

"Ja", sagde Alf, som havde taget Borghild, mens Halsan var steget af, havde været inde i Huset og nu stod og sættede Hylten til sin og Tæppene til Alfs Sadel og lagde Puden under Borghild, "ja, Han vil hjælpe os, derom er ingen Tvivl. Eder er han ogsaa villig til at hjælpe; men naar I ikke vil vide af Ham, skal I saa hyle i evig Pine, naar vi priser Ham i evig Jubel og Glæde. Betænk det. Farvel."

Alf beholdt nu Borghild i sine Arme, og saaledes stiftedes de til at holde hende hver sin Stund, mens de red videre lige i Nord. Ud paa Formiddagen saa de en Flok Indianere langt borte og søgte Skjul i en liden Klynge af Træer og Busser, hvorfra de havde en vid Udsigt til alle Kanter. Men de var nu naaede saa langt mod Nordost, at det ikke længere vrimlede af Indianere omkring dem. Den Flok, de havde seet, forsvandt strag igjen i det Fjerne, og senere saa de ingen flere under sit Ophold der, men nød sit Maaltid i Ro og Fred og fandt derpaa en vedtægtsvægende Hvile i Skyggen mellem Træerne. Alf sad og saa hen for sig, mens de spiste; hans Tanker var nok hos den elskede Huskru; men Halsan, som havde sat sig ned ved Siden af Borghild, saa kun paa hende uden at mæle et Ord. Hun var en vakker Pige med regelmæssige Træk, gult og lidt krøllet Haar og store blaa Øjne.

"Hvorledes staaer det til med dig nu?" spurgte han endelig, da hendes Øjne, som udtrykte baade Følelse og Forstand, mødte hans.

"Tak, det er bedre nu."

"Vil du ikke have lidt Mad?"

"Nei, Tak."

"Na, jo", bad han i en venlig og munter Tone, "jeg har Noget til dig, som jeg tænker du kan spise; thi da jeg

var inde hos din hedenste Madmoder og ikke kunde finde noget Vand der, fyldte jeg min Feltflask med Melk, eftersom der var Overslod af den. Hun saa paa mig, men sagde Intet. Ikke jeg heller, for Flasken var snart fyldt, og Konen var ikke værd at spille Ord paa. Se her, Borgbild, er Brød og Melk, forsøg at spise Lidt, saa bliver du snart stærkere. Gjør nu det, saa er du snil Vente."

"Seg faar vel prøve da", svarede hun, mens et svagt Smil spredte lidt mere Lys og Liv over hendes Ansigt, som hidindtil kun havde udtrykt Smerte, Sorg og Villieløshed.

Halstan reiste hende op i en siddende Stilling, slog Armen om hendes Liv for at holde hende oppe, og da det ikke ret vilde gaa med Episingen, tog han Steen og begyndte at made hende, som man gjør med Smaabørn. Hun dreiede Hovedet og saa ham smilende i Dinene, og efterat hun en liden Stund havde siddet henhjunken i sine Tanker, sagde hun: "Vorherre har været god imod mig, at han har ladet mig falde i saa gode Folks Hænder."

"Vi er ikke gode", svarede Alf, "det er kun i Sammenligning med saadanne sælt onde Menneſter, at det synes saa."

"Jo, I er snille begge To, det ser jeg udenpaa Eder", sagde hun, mens hun saa fra den ene paa den anden. "I er vist Brødre ogsaa."

"Ja, det er vi."

"Seg ser det. Men nu maa du lade mig saa lægge mig igjen, for jeg bliver saa døsig og svimmel."

Halstan lagde hende forsigtigt ned igjen, vækkede hende omhyggeligt til og bad derpaa, at Alf ogsaa vilde lægge sig til at sove, saa vilde han tage første Tur til at holde Vagt. Nogle Timer efter stod Alf op, og Halstan lagde sig i hans Plads. Borgbild havde været vaagen en Stund og ligget og seet paa Alf, som saa hende saa takkefuld ud, at hun ikke turde tale til ham; men da han nu fjernede sig lidt, sagde hun halvøst til Halstan: "Du, du kan saa nogle flere Klæder at ligge paa, om du vil, for jeg har saa mange her."

"Du skal have Tak; men jeg ligger godt nok og sover strog. Er du bedre nu, efterat du har sovet?"

"Ja, jeg er noget bedre; men Hovedet værker saa ilde."

"Du har et slemt Saar i Baghovedet; men med Guds Hjælp bliver det snart bedre, skal du se. Har du flere Saar?"

"Nei, jeg tror ikke det. Du! Hvad hedder du?"

"Halstan Brage hedder jeg, og min Broder hedder Alf."

"Han ser saa svært alvorlig og takkefuld ud."

"Ja, han har mistet sin Kone, som han holdt saa inderlig af, og sin Svigermoder, som var en Hjertens snil og godslig gammel Kone. Indianerne tog dem fra ham sidste Mandags Middag."

"Na nei, er det sandt du siger? Og de var saa Hjertens snille Menneſter, og han holdt saa meget af dem. Staffels ham! Og staffels dem! — Men Gud vil hjælpe ham til at faa dem uftadte igjen", tilføiede hun, idet hun saa efter Alf med et saa medfølelsende Udtryk i sit Ansigt, at Halstan næsten følte Lyst til at gaa hen og kyſe hende, men lod sig nøie med at spørge: "Tror du det?"

"Ja, det tror jeg og vil bede Gud, at det snart maa ske."

"Du er en velsignet liden Ting, du."

"Na nei, jeg er en staffels Ting, som ingen Ting er værd. Men dersom jeg kunde opleve at se ham saa dem igjen, saa skulde jeg rigtig blive glad."

"Du vilde vel heller ønske, at du selv snart maatte komme til dine Forældre isjen?"

"Seg har ingen Forældre; de døde begge den anden Sommer, efterat vi var komne herover. Det er nu tre Aar siden. — Du holdt vel ogsaa af din Broders Kone og hendes Moder, gjorde du ikke?"

"Jo, det gjorde jeg, og jeg holder allerede af dig ogsaa."

"Alf mig? — Na ja, det er, fordi du har saa godt et Hjertelag og synes Synd om mig."

"Nei, jeg synes allerede svært godt om dig ogsaa."

"Gjør du?" spurgte hun og saa ham trofaldigt i Dinene. "Det skal du have Tak for; thi jeg ved ellers Ingen i hele Verden, som bryder sig om mig."

"Jo, Vorherre bryder sig om dig."

"Ja, det var nok ikke godt ellers. Og det gjør Han ene og alene af sin faderlige Godhed og Barmhjertighed. Derfor har han ogsaa gjenløst mig og er mig naadig, fordi han er algod. — Men nu maa jeg tie stille; jeg tænker nok ikke paa, at du skal sove."

Alf, som smilende havde lyttet til den sidste Del af Samtalen, bad til Gud for sig og Sine og Borgbild og Alle, som ved Indianerne var stede i den nærværende Nød, og for Indianerne ogsaa.

Da det lakkede mod Solnedgang, vækkede han Halstan og Borgbild, som begge da sov saa godt, som om de havde ligget hjemme i sin vante Seng. Derpaa holdt de atter Maaltid og Aftenandagt og red saa i den skjænkklare Nat nordover igjen. Egentlig skulde de vendt sig mod Vest nu; men da de var tryggere for Indianere, jo længere i Øst de holdt sig, saa havde de besluttet, at de for Borgbilds Skyld vilde vedblive at drage mod Nord indtil Videre. Ligesom forrige Nat skiftedes de til at holde Borgbild foran sig paa Sæsten, og da Halstan nu fik hende, klemte han hende ind til sig, saa paa hende og lo. "Det var underligt saa meget jeg allerede holder af hende", tænkte han. "Seg har jo ogsaa Lov til at synes godt om hende. Seg kan ikke hjælpe for, at jeg gjør det, og dersom vi Begge havde Alderen, saa friede jeg kanske snart, ja, det gjorde jeg vist. Men som det nu er, maa jeg vogte mig, at jeg ikke gjør mig selv til en Nar ved at høre mig ad som en Frier." Under saadanne Betragtninger gik Tiden meget hurtigere for Halstan, end den gik for Alf, og da dette tilsidst faldt Halstan ind, sagde han: "Tiden falder vel lang for dig, Alf! jeg burde hjælpe dig at fordrive den."

"Na nei, just ikke det", svarede Alf, "jeg behøver nok den Tid, Gud forunder mig, og har stedse nok at tænke paa."

"Ja, men den gik hurtigere, dersom vi talte om Noget."

"Vel an, saa lad os tale om Tiden, og hvoraf det kan komme, at Tiden kan gaa hurtigere for dig end for mig, mens vi rider her Side om Side, og Natten har

netop ligesaa mange Timer og Minutter for den Enes Vedkommende som for den Andens. Tiden er noget Underligt, som vi ikke forstaar os paa; thi der er virkelig Noget i det, at disse Timer og Minutter gaar hurtigere eller er kortere for den Ene end for den Anden. Sa, nogle Timer eller kun nogle Minutter kan blive et Menneske saa lange som en hel Menneskealder og virkelig ogsaa gjøre det Menneske gammelt, saaledes at Ynglingen eller Manden i Løbet af nogle Timer eller Minutter bliver en Olding. Saaledes har jeg engang læst om en Mand, som blev hængende i Tagrenden paa et meget høit Hus, da Stilladsen, som han stod paa, brækkede og faldt ned. Mens han hang der og ventede paa Hjælp, vidste han, at hvis han ikke kunde holde sit daarlige Tag, indtil denne kom, saa var han en Dødsens Mand. Og ligeledes om En, som hang i eller over Vandet, hvor han havde klamret sig fast til en Stolpe, men ikke kunde komme af Stedet ved sin egen Hjælp og hang der en hel Nat. Begge disse blev i den korte Tid fra unge stærke forhaarede Mænd til graahaarede Oldinge, og disse Timer og Minutter havde ogsaa virkelig for dem været længere end alle deres tidligere Leveaar tilfammen. Fremdeles er Tiden eller de Dieblikke, hvoraf den bestaar, kortere for den Vagne og Oldingen, end for Barnet og Ynglingen. Det er ligesom Barnet og Ynglingen gaar opad en Bakke, men naar han er bleven Mand, er han kommen op, og da bærer Tiden henover Sletten og gaar hurtigere indtil Oldingalderen, da den bærer nedad Bakken og iler endnu hurtigere. Og lad os nu tænke os, at et gammelt Menneske, som har henlevet al sin Tid i Vantro, paa sit Dødsleie ser tilbage paa sin lange Levetid, hvad er da al den megen Tid for ham nu? Intet, aldeles Intet. Den forekommer ham som en Drøm og har ikke det ringeste Værd for ham. I Virkeligheden er den naturligvis for hans Vedkommende Noget, som er meget værre end Intet. Kun den Del af vor Tid, som vi henlever til Guds Ære og Menneskers Gavn og sande Glæde, er Noget, nemlig fordi den paa Grund af Guds Naadløst er værd uendelig Meget; den øvrige Del af Tiden eller vor Tid er et Intet, eller Noget meget værre end Intet. Men seet fra en anden Side, kan vi ikke leve uden i Nuet, al vor Tid er et Dieblik; thi vi lever kun i det nuværende Dieblik. Ikke et Dieblik af Fremtiden tilhører os; den tilhører Gud alene; og den Tid, vi har levet, den er forsvunden, opslugt af Evigheden, af hvilken alle vore Livsdielblikke tilfammen, ja, Tiden selv, den ganske skabte Tid er en ubetydelig, en aldeles forsvindende liden Brøddel. Men Evigheden, hvori Tiden forsvinder som en Draabe i Havet, hvad er da den? Den har aldrig nogensinde haft nogen Begyndelse og faar aldrig nogensinde nogen Ende, er aldrig begyndt og ender heller aldrig; men den kan vel heller ikke kaldes et stedsevarende Nu; thi der foregaar Begivenheder og Forandringer ogsaa for dem, som lever i den, f. Ex. Djevlelsens Fald, Guds Søns Manddomsannæmmelse, Hans Tagen Søde hos Faderens høire Haand og den tilkommende Domsdag. Evigheden kan vi slet ikke begribe os paa; thi det er os aldeles umuligt med vor Forstand at fatte, at Noget er til, som dog aldrig nogensinde har haft eller taget sin Begyndelse, aldrig er blevet til og dog er. Men vi kan paa Grund af det, som før er sagt, ikke engang begribe, hvad

Tiden er, rimeligvis fordi vi ikke kan begribe det Hele, hvoraf Tiden er en ubetydelig Del. Dog er Delen noget ganske Andet end det Hele, eftersom den er noget Skabt; Jordens og Himmellegemernes Bevægelser inddeler den i Aar, Maaneder og Døgn o. s. v., og den har en Begyndelse og en Ende. Jordens Tid begyndte med Jordens Skabelse og ender med den yderste Doms Dag; ethvert enkelt Menneskes Tid begynder med hans Fødsel og ender med hans Sjæls og Legems Adskillelse. Men af denne sin Levetid eier Mennesket ikke mere end Nuet, det nuværende Dieblik, som han lever i. Dette Nu er ogsaa noget Ufatteligt for os; thi hvor er dets Begyndelse, og hvor er dets Ende? Just, som vi har Tag i det, er det forsvundet igjen. Og dog benytter de fleste Mennesker sig af dette ubetydelige og forsvindende Nu til at befæste sig i Fiendskab og Modstand imod Gam, som holder Tiden og Evigheden, Døden og Livet, Dommen og deres evige Sjæle i sin vældige Haand. Er ikke det Galmandsværk? Jo, der er ingen paa Jorden, som er saa daarefistegale som de Vantro og fine eller grove Gudsfornegetere. Men saasom de udgjør den hele store Mængde og Masse, og saasom vi Alle under Kundskabens Træ i Paradis tabte vor gode Forstand, saa er Følgen deraf, at netop de, som kommer til Sands og Samling igjen, de, som ved Guds Ord og Aand kommer til Sandhedserkjendelse og bliver vise, ansees af Mængden for gale. Den hele store Masse stiller sig og staar under Kundskabens Træ, det vil sige, den er selvflog, den beundrer sine egne Forstandsprodukter og sit eget Galmandsværk, netop ligesom de sindssyge Lemmer af et Hospital. Thi de synes ogsaa, at det, som de selv tænker, taler og gjør, er klogt og fløgtigt, mens de holder Doktorerne og Dppasjerne for uvettige og forrøftte Mennesker."

"Det gif over min Forstand", sagde Borghild, idet hun pustede ud efter at have lyttet opmærksomt hele Tiden, og den trohjertige Maade, hvorpaa hun sagde det, narrede Galftan til at le.

"Ja", sagde Alf, "det var jo ogsaa netop for at se, hvor daarligt et Uds i aandelige Ting vor Forstand er, at vi skulde tale derom. Thi de vantro og fritænkende Mennesker indbilder sig, at de har gjort Fremstrid i Civilisation og Dpløsning, naar de er blevne for selvflogte til at tro ensfoldigen paa Guds Ord, som om Menneskene ikke skulde have den Slags Klogskab lige fra den Stund, Eva tilstemte Slangens nye Dpløsning om Kundskabstræets Frugt. Især fremtraadte den Slags Kundskab tydeligt for et Par Tusinde Aar siden, da Folk modsagde Guds Søn lige i Ansigtet og spottede over Hans Ord og Lære, og paa Apostlernes Tid, da ikke alene den store Masse, som af Selvflogtskab holdt sig udenfor, men endog ogsaa mange af dem, som kaldte og mente sig at være Kristne, vilde være klogere end Apostlerne og forstaa sig bedre paa Læren end disse. — De Verdsligvisse, som virkelig tænker og grubler, ser nok, at de indvikler sig i Selvomdfigelser, men er dog for selvflogte til at forkaste sit eget Hjernespind, og vil ikke se, at de kun er Haandlangere for Troldet fra det yderste Mørke og hjælper ham at oppubse hans gamle Byttinger efter nyeste Mode, omsorgsfulde dem og udgive dem i en ny Dragt. Og de Øvrige, som følger dem uden at tænke paa egen Haand i den Helning, og som stirrer paa den nye

Politur og Forghldning, indtil de bliver stof-, star-blinde, og Troldeet bergtager dem med gabende Mund; disse, som lever sine Livsøieblikke hen ligesom det fjære Kvæg, de vil ikke for nogen Pris lade Gudsordet forstyrre deres Verdenskjærlighed og falske Fred. Det er Alt, hvad der kan siges om dem."

Under denne Tale havde begge Brødre for det Meste seet ned for sig og været saa optagne af sine Tanker, at de ikke havde bemærket en hel Del Mennesker, som et lidet Stykke foran dem krydsede deres Vej og drog fra Vest mod Ost. Det var over Midnat; Maanen var kommet op, men havde været skjult af en stærk Skybank, over hvis Rand den just nu tittede frem, og bragte Alf og Galfstan til at stubse og standse sine Heste. Ved at se lidt nøiere efter opdagede de dog snart saa mange blege Ansigter, og at der imellem dem var saa faa Indianere, at her ingen Grund kunde være til Frygt. I Spidsen gik en Indianer, klædt paa europæisk Vis, og tre a fire Saadanne til fandtes i Følget, men det bestod forøvrigt af hvide Missionærer og Skolelærere med deres Koner og Børn og nogle Halvblods-Indianere. Kun nogle faa Heste havde de, og paa hver af disse sad en Kvinde med mindst et Par Børn omkring sig. Alf red hen til en af Mændene, hilste ham og spurgte, hvorhen Reisen stod.

"Til St. Paul, om Gud vil", lod Svaret. "Vi kommer fra Yellow Medicine, som Indianerne har ødelagt; men med Fare for sit eget Liv har den kristne Indianer, Anden Dag, som nu er vor Fører, reddet os fra den visse Død. Ved Lyst og ved Magt og ved at opmuntre de andre tilstedeværende kristeligfjendede Indianere lykkedes det ham. Saa at vi, næst Gud, skylder ham Tak for, at vi endnu er ilive."

"Det kunde jeg nok tænke, at der dog maatte findes en og anden god Kristen ibandt dem", sagde Alf mere til sig selv end til Manden, han talte med.

"Ja, vi maa haabe det, uagtet de skrækelige, raadne Frugter, som nu viser sig", bemærkede Missionæren.

"Enhver skal høste, som han har saet", sagde Alf. "I har ikke saet Sæden til den Frugt, som nu voger. Det har de hvide Grendeseboere gjort, som med al sin Gjøren og Læden har modarbejdet Gudsordets Gjerning. Disse har saet Vind, nu høster de Storm."

"Ja", svarede den Anden, "men her er nok flere end dem, der har saet Sæden, som nu faar smage Frugterne. Dog Herren kjender Sine, og de er trygge i hans Haand. — De slaar Dem vel sammen med os nu?"

"Nei, jeg kan ikke. Men dersom I kan undvære en af Indianerne, vil jeg gjerne tale med en af disse", sagde Alf, hvorpaa han vendte sig til den nærmeste af dem og begyndte at underhandle med ham om at opsøge Emma og bringe Brev frem og tilbage. Indianeren havde Kone og Børn, som Intet havde at leve af, og naar han saaledes kunde tjene baade sig selv og andre kristne Mennesker, saa syntes han, at det ikke var værd at betænke sig længe derpaa, sagde han, og slog strag til. Smidertid var Galfstan og Borghild komne i Samtale med flere af Følget, og nu blev det Spørgsmaal, om ikke de to gjorde bedst i at følge med til St. Paul.

"Ja, gjør det, Galfstan", sagde Alf.

"Nei", svarede Galfstan i en bestemt og afgjørende Tone, "vi stilles ikke ad nu."

"Nei, vi stilles ikke ad nu", gjentog Borghild i samme Tone som Galfstan, men inden hun endnu havde udtalt det sidste Ord, mærkede hun, at hun havde talt, førend hun tænkte, blev skamfuld og skyndte sig at tilføie: "Jeg vil ikke være Uarfag i, at Brødrene maa stilles ad; da vil jeg heller følge med dem, thi jeg ved, jeg trygt kan stole paa dem, og jeg har alligevel intet Hjem. De har været saa urimelig gode mod mig."

"Kanske det ogsaa er bedst for hende selv, naar hun endnu er mat og lider af sine Saar", sagde den Indianer, som Alf havde talt med; thi jeg skal føre Eder til et gammelt Bjørnehie eller en Hule, hvor I kan være ganske trygge for ikke at blive opdagede af Oprørerne, naar I kun bruger lidt Forsigtighed. Didhen kan vi naa endnu før Solopgang, hvis vi skynder os, og der kan I forblive, indtil jeg med Guds Hjælp kommer tilbage fra Nordbrøndernes Leir."

Saa tog Alf Borghild paa Fanget, Indianeren holdt sig med en Haand i Galfstans Sadel, og nu gik det hurtigt afsted lige mod Vest. Hulen, som de søgte, laa ved Beaver-Laen, omtrent tredive Mile i Nord for det nedre Agentur og ligesaa langt i Ost for Yellow Medicine. Der var tret Skov og næsten ugjennemtrængeligt Krat omkring den; Indgangen laa paa den østlige Bred, kun en Favn fra Vandet, ganske skjult af Krat og smaa Buske, og inde i den var der Plads for ti a tolv Mennesker til at sidde paa Hug. Da de havde naaet her hen, bar de Borghild hen til Hulens Indgang og satte hende der, mens de bragte Klæder, Riste og Waaben ind i den. Hestene vandede de og bandt dem saa inde i det tætteste Krat, et lidet Stykke fra Hulen. Derpaa vaskede de sig og satte sig alle Tre hen til Borghild for at holde Maaltid. Under dette kom Solen op næsten lige foran dem; dens klare Straaler stød sig ind mellem Træernes Stammer i den friste Morgen og fyldte Skoven med et gyldent Rosenskjær. Smaafluglen vippede og løi muntert og kvidrende omkring dem, Skorn sprang fra Gren til Gren, Kaninen hoppede og taksede frem og tilbage i Krattet, og Elven flød saa lyst og stille forbi. Da tog Alf frem den lille engelske Udgave af det nye Testamente og læste høit et Kapitel, hvorpaa han og Galfstan begyndte at synge:

Se Herrens Barmhertighed ny hver Morgen
Over den syndbetyngede Jord.

Hans Søn er jo bleven vor Borgen,
Faderen dækker hver Skabning sit Vord.

Han giver at æde,

Giver at klæde;

Dagligt Brød og evig Glæde,

Det vil Han sin Skabning saa gjerne berede.

Dg intet Andet Han fordrer til Gjengjæld,

End at vi ret om Ham skal mene;

Sky Skynden, øse af Naadens Væld

Dg vente alt Godt fra Ham alene,

Medens af Kjærlighed

Han bereder Sted

For os i Himlens Herlighed,
Han, som gjerne i Skabningens Sted Straffen led.

Men Verden vil ikke lade sig sige.
Forsørt af Djævelen og sin Fornuft
Vil den Hans Godhed kun bekrige
Og giver i Eder sin Harmes Lust.

Den selv sig bereder
Selvedes Steder;
"Bort! kun bort fra Gud", det heder,
"Langt heller med Fienden evigt vi greder."

Da alle Fire derefter havde sovet og udhvilet sig en Stund, stod Alf op og gik udenfor Hulens, hvor han saatte sig til at beskrive et Par Blade, som han havde revet ud af sin Lommebog, viste dem derpaa om Bljantens, ombandt denne lille Kulle med Bastreoler og overgav den til Indianeren, der strax begav sig afsted paa sin Speidertur.

Sedlens eller Brevets Indhold lød saaledes:

"Min inderlig elskede Emma!

Jeg beder til Gud og glæder mig ved Haabet om, at disse Linier maa træffe dig og din Moder vel bevarede under Hans faderlige Varetægt og blive Eder til Trøst og Opmuntring. Min kraftigste Trøst er den, at den gode, vældige Gud Fader er med Eder; thi om man saa var i Helvede, naar man kun havde Ham med sig, saa var det dog meget bedre at være der, end midt i Paradis uden Ham. Han er alt det Godes eneste Ophav; ganske og aldeles udenfor eller løst fra Ham findes der intet Godt, ikke det ringeste; der er kun evig Død, og jo længere bort fra Ham, des nærmere denne. Hvad er vel bort hele jordiske Liv andet end et yderst farligt og skrækkeligt Fængselskab? Denne Verdens Fyrste, den onde Fiende, er den Troldmand, som har forlokket og bortført os fra Lysheds Fader og belagt os med Syndens Lænke i Elendighedens og Mørkets Fængsel. Verdens Børn er hans blinde Tjenere, som troligen søger at skade og plage os; men Plagerne tjener os kun til gode, naar vi kjender vor Brudgom og forbliver Ham tro. Thi Himlens Kongesøn er den Prinds, som af en ubegribelig stor Kjærlighed til os forlod sin Faders Slot for at opsjøge og frelse sin bortførte og fortryllede Brud. Derfor kom Han og besøgte os i vor Nød, og da Han havde trællet for os hernede i treogtredive Aar under fattigdom og Foragt, beviste Han os kraftigen og klart sin trofaste Kjærlighed ved at ofre Liv og Blod for os, og vendte saa seierrig tilbage til sit Slot for at løfte og drage os efter sig. Men sin Aand og sit Ord efterlod Han os til en Ledfager paa Veien hjemad, for at vi ikke skulde forvirre os i Fængslets trange, mørke Gange og evig omkomme. Saa, nu er det kun om at gøre, at vi klynge os med Frygt og Bæven fast til denne store Ledfager, som er Aand og Liv; hvor mørk Fængselsgangen og hvor vemodig Trængselsfangen da end undertiden kan blive, saa kan dog Intet skade os, og Enden maa blive god.

Dnkel er reist østover. Halstan er hos mig. Giv din kjære Moder fra os Begge, og skriv paa de rene Sider af disse Blade til

Din med Længsel ventende Alf."

Indianeren kunde, om hans Sendelse løb heldigt af, dog neppe ventes tilbage førend om en Uge, og nu var det at betænke, hvorledes de skulde finde sin Næring og paa bedste Maade tilbringe den Tid.

Alf og Halstan havde ikke faa Hjælpesildre, men ikke alle disse kunde de benytte sig af. De havde Bilt i Skoven og Fisk i Aaen; men de turde hverken styde eller gjøre Tid paa for ikke derved at lokke til sig ubudne og uvelkomne Gæster, omstreifende Indianere. Den eneste Udvei, som da syntes at staa dem aaben, var, at de i Maanelshet om Natten gjorde Streiftog paa sine Heste til de nærmestliggende, plyndrede Gaarde ude paa Prærien for at finde, hvad Indianerne muligens kunde have levnet af Madvarer. Udsigterne var altsaa ikke meget lyse; men den Spænding, hvori de nu snart i tre Døgn havde levet, var vejet fra dem, og de følte sig vel tilmode i sit nogenlunde trygge Tilflugtssted. Skoven og Krattet var som sagt meget tæt, og Aaen var dyb; noget almindeligt Badested over denne fandtes ikke der i Nærheden, og Gaardene paa Prærien udenfor dem var allerede plyndrede, saa at der ikke var nogen Sandsynlighed for, at de skulde blive opdagede, naar de brugte Forsigtighed.

"Men du, Alf", sagde Halstan, da de alle Tre sad udenfor Hulens den første Dags Etermiddag, altsaa Torsdagen den 21de August, den Dag Indianerne gjorde saa kraftige Angreb paa Fort Ridgeley. "Du sagde, at du stedse havde Brug for din Tid; hvad vil du da foretage dig nu om Dagen? Nu tænker jeg, du kommer i Knibe for det, du sagde i Nat."

"Langt fra", smilte Alf, "jeg vil tværtimod paatage mig at benytte ikke alene min egen, men ogsaa din og Borghilds Tid her paa den allerbedste Maade."

"Ja saa, slap det saaledes ud?" sagde Halstan.

"Hvorledes staar det til med dig nu, Borghild?" spurgte Alf.

"Tak, jeg er bedre, og Hovedpinen er ganske borte."

"Er du konfirmeret?"

"Nei, men jeg havde tænkt at søge mig Tjeneste i et norsk Settlement, saa at jeg kunde komme til at læse for Præsten. Jeg havde Bibelhistorien, Forklaringen og Katekismen med mig der, hvor jeg tjente, og læste lidt i dem hver Dag. Mr. og Mrs. Wright gjorde Nar af mig derfor; men jeg havde lovet Mor det, da hun laa paa sit Sidste. Og nu tænker jeg, at jeg kan det meste af dem udenad."

"Ja, jeg kan dem ogsaa udenad, og dersom du vil, skal jeg en eller to Gange om Dagen gennemgaa et Stykke af Børnelærdommen med dig, forklare den Stykke for Stykke for dig, ser du" —

"Aa ja, det vil jeg saa gjerne. Det skal du rigtig have Tak for."

"Og", fortsatte Alf, idet han vendte sig til Halstan igjen, "naar du da sidder og hører paa os, og det staar dig frit for at komme med Spørgsmaal, som angaar det, vi taler om, saa gaar Tiden heller ikke spildt for dig. Thi den store Dr. Martin Luther pleiede daglig at gjentage Børnelærdommen for sig selv og siger, at han derved stedse lærte mere og trængte dybere ind i den sande Kristendoms

Hemmeligheder. Derfor tillader jeg mig at tænke, at ogsaa du og jeg endnu kan lære Adskilligt af den."

"Ja, ja, lad saa være", sagde Gjalstan, idet han maasse især glædede sig til den Fornøielse, han skulde have af at sidde og se paa den lyse Borghilds saa trokkelige og dog saa floge Ansigt og høre paa hendes klangfulde Stemme og trohjertige Svar. Men det, som han maasse mindst havde tænkt, skete ogsaa, nemlig at han fik Vinene op for et saadant Rigdoms Dyb i Børnelærdommen, som han aldrig før havde seet der. Ofte glemte han Borghild og beundrede kun sin Broder, som kunde gjøre dem de enkelte Lærepunkter og den hele Sandhed til Salighed saa forstaaelig, saa klar, simpel og grei, at han syntes, at han selv hidindtil kun havde vandret om i et Luskørke og ikke rigtig vidst Rede paa nogen Ting, men taget paa Slump og ladet det gaa paa Lykke og Fromme, og det i den Sag, hvori man allermindst af alle skulde tage paa Slump eller lade det gaa paa Lykke og Fromme.

Borghild fik baade Undervisningen og Alf Dag fra Dag mere fjære, og Alf holdt sit Løfte; Tiden faldt ingen af dem lang. Han sad der som Lærer to Timer om Formiddagen og to om Eftermiddagen; den øvrige Tid blev benyttet paa forskjellige Maader og gik hurtigt og efter Omstændighederne nok saa behageligt.

Den første Nat vækkede Alf Gjalstan lidt efter Midnat, hvorpaa de fuldt bevæbnede gik hen til sine Gæste, lagde Sædlerne paa dem og drog ud paa Prærien. I det første Hus, de kom til, laa Alt hulter til hulter, og der var ingen spiselige Madvarer at finde; men i det næste saa det lidt bedre ud. Her fandt de noget tørret Kjød, Spegeflæsk, gammelt Brød, et Stykke Smør, Fyrstikker og Tobak, en uskabt Vandbøsse og nogle andre Kopper og Kar, hvilket de bragte med sig hjem Allsammen. Da de kom tilbage, sad Borghild udenfor Gulen; hun havde benyttet Leiligheden til at bade sig i Vaen og skifte rene Klæder. "Nei, se der", udbrød Gjalstan, "der sidder vor lille Lidsfordriv og sfiuner i Morgensolens første Straaler, som hun selv skulde være en liden Sol, saa ren og pynet og smilende og frisk."

I det Hus, hvor de havde fundet Madvarer og Kopper, havde de bemærket, at Røgeøpnen stod paa sin Plads, og at der fandtes tør Ved samt Potetes og andre Rodfrugter. De gav sig derfor til i sine Fristunder, som de kaldte det, at istandbringe tre Fiskestænger med Snører af Gysfing og briede Knappenaale til Kroge. Om Aftenen satte de sig til at fiske; Borghild fik til sin store Glæde den første Fisk, og inden det blev mørkt, havde de faaet saa mange, som de ønskede. Ved Midnatstid begav de sig atter hen til det omtalte Hus, hvor Alf patrullerede udenfor og holdt Udtig, mens Gjalstan, som forstod sig bedst paa Røgekunsten, gjorde Ild paa, kogte Potetes og Kjød og stegte saa meget Fisk og Flesk, at de havde nok til flere Dage og i nogle Nætter kunde slippe for at drage ud paa Streifetog igjen. Smidlertid fik Alf Die paa et halvvozent Lam, som ganske alene vildrede om paa Prærien; det lykkedes ham at fange det og bringe det med hjem til Borghild. Gjalstan overgav hende Madvarerne, som hun herefter maatte tage Vare paa. Hun tog dem frem til Maaltiderne, satte dem bort igjen, vaskede op Kopperne, fiske

Maen, tænkte paa det Stykke af Lærebøgerne, som skulde gennemgaaes næste Gang, legede med Lammet og havde ogsaa et Par Gange Klædesvask for sig selv og Brødrene. Saaledes havde hun nok at bestille; og Alf og Gjalstan skaffede Foder og Vand til sine Gæste, fangede Fisk, som de saltede og tørrede, og gjorde Snører, hvori de forsøgte at fange Kaniner og andre Dyr.

Historien om Kraaka og Ragnar Lodbrok.

(I Korthed fortalt af Bernt Akevold.)

(Fortsættelse.)

En Sommer sthrede Ragnar til Norge, hvor han havde mange Slægtninge og Venner, som han agtede at besøge. Han lagde med sine Skibe ind i den lille Havn ved Spangereid, der forener Lindsnes med Fastlandet. — Da Kongens Madsvende eller Koffer næste Morgen gik i Land for at bage Brød, saa de et lidet Hus i Nærheden. Der gik de ind for at bede om Tilladelse til at bage der. Her fandt de en gammel styg Kjøerring, hvem de spurgte, hvad hun hed, og om hun var Husmoder. — "So, det skal nok saa være, at jeg er Husmoder", svarede hun; "men usædvanligt er mit Navn: jeg hedder Grima; men hvem er I?" — De svarede, at de var Kong Ragnar's Tjenestemænd og ønskede at faa bage Brød hos hende og faa hende til at hjælpe sig. — "Mine Hænder er nu altfor stive dertil", svarede hun; "men den Tid har været, da jeg kunde regne mig blandt Kvinders. Tal baade hvad Stjænhed og Færdighed angaar og kunde udføre min Dont baade godt og vel. Men jeg har en Datter, som hedder Kraaka, der siebliffelig kommer hjem; hun vil hjælpe Eder. Rigtig nok er hun nu voget mig saaledes over Hovedet, at jeg neppe kan faa Bugt med hende; men jeg er alligevel vis paa, at hun vil hjælpe Eder.

Kraaka var gaaet ud om Morgenen for at se til Fæet. Da hun saa, at nogle store Skibe havde lagt ind i Havnen, skyndte hun sig at vasse sig, skjönt Grima strengelig havde forbudt hende det, for at Ingen skulde se, hvor skjön hun var; thi hun var den fagreste af alle Kvinder, og hendes Haar var saa langt, at det naaede til Marken og saa skjönt som den deiligste Silke.

Da Madsvendene havde gjort Ild paa, kom Kraaka hjem. Hun saa nu, at der var komne Mænd, noget, som aldrig var hændt der før; hun betragtede dem, og de hende; og saa spurgte de Grima, om denne fagre Kvinde var hendes Datter. — "Ja", svarede Grima, "hun er visseelig mit Barn." — De forundrede sig derover og sagde: "Da er I hinanden meget ulige — saa styg som du er, men ingenfinde har vi seet saa fager en Kvinde som din Datter; vi kan ikke finde den fjerneste Lighed hos dig; thi du er ret en stræffuld Stabning." — "Man maa ikke se paa mig nu", svarede Grima, "for nu er mine Ansigtstræk meget forandrede fra, hvad de engang var."

Kraaka spurgte nu, hvad hun skulde gjøre, og hun blev da sat til at rulle Brødene ud, medens Madsvendene

jels bagede dem. Hun udførte sit Arbeide vel; men deres Dine var bestandigt rettede paa hende; thi de kunde ikke lade være at se paa hende, saa skjøn syntes de hun var; og saaledes passede de ikke sit Arbeide, men brændte Brødet.

Da de var færdige, drog de tilbage til Skibene. Men da de andre Skibsfolk skulde smage paa Brødet, klagede de alle over, at det var saa daarligt, og sagde, at Madsvendene aldrig havde bagt saa slet Brød, og at de derfor burde straffes. — Da spurgte Kong Ragnar, hvad Uarsagen kunde være til, at Brødet var saa daarligt. De undskyldte sig med, at de havde seet en Kvinde saa fager, at hun i den Grad fængslede deres Dine, at de ikke kunde passe Brødet; og de tilføjede, at ingen i Verden kunde være skjønnere end huu. Ragnar htrede, at hun kunde nu aldrig være penere end Thora Borgarhjort var. Men de forsikrede da allesammen, at hun godt kunde maale sig med hende i Skjønhed. Da sagde Ragnar: "Jeg vil sende paa-lidelige Mænd, som har Skjøn paa slige Ting, for at se, om det er saa, som I fortæller; dersom de siger det samme, skal I slippe for Straf, og Eders Uagtsomhed være Eder tilgivet; men om Kvinden i nogen Henseende ikke er saa skjøn, som I siger, da skal Straf og Hævn ramme Eder." — Derpaa udvalgte han Sendemændene; men en stærk Modvind hindrede dem fra at komme i Land den Dagen. Ragnar sagde da til dem: "Hvis denne Kvinde synes Eder saa skjøn og fager, som Madsvendene har sagt, saa beder hende at komme til mig; thi da skal hun blive min. Men hun maa ikke komme kledt, ikke ukledt, ikke møt, ikke fastende, ikke maa hun komme alene, og ikke fulgt af noget Menneffe."

Sendemændene drog da til Gaarden. Kraaka betragtede de med stor Dymærksomhed, og hun forekom dem at være saa deilig, at man forgjæves vilde søge hendes Lige; thi de tyktes aldrig at have seet en fagrere Kvinde. — De fremsførte derpaa Kongens Unmodning, og hvorledes hun skulde være beredt. Kraaka overveiede, hvad Kongen havde sagt, og hvorledes hun skulde stille sig. Grima holdt slikt ugsjærligt og antog, at Kongen enten ikke var klog, eller han maatte være galt underrettet. Kraaka derimod mente, at Kongen kun vilde sætte hende paa Prøve, hvorvidt hun forstod, hvad han mente, og tilføjede: "Dette kan meget godt lade sig gjøre; men vist er det, at idag vil jeg ikke følge med Eder, men imorgen tidlig skal jeg komme." — Derpaa drog Sendemændene tilbage og fortalte Kongen Udfaldet af deres Værende, og at Kraaka vilde komme næste Morgen.

Den Nat var Kraaka altsaa hjemme; men tidlig om Morgen sagde hun til Grima, at hun nu vilde drage hen til Skibene og besøge Kongen; "men først", sagde hun, "vil jeg gjøre en Forandring i min Klædning. Du Grima har jo et lidet Fissenæt; det vil jeg svøbe omkring mig, og uden paa det lader jeg mit Haar falde; da er jeg hverken nogen eller kledt; saa vil jeg smage lidt Løg; vel er det kun en ringe Føde; men man kan dog mærke, at jeg har nydt noget, skjönt jeg ikke er møt; og jeg vil lade din Hund følge mig, for da farer jeg ikke alene, skjönt intet Menneffe følger mig." — Da Grima havde hørt dette, fandt hun, at Kraaka nøiagtigt havde truffet det Rette. —

Kraaka gjorde da, som hun havde sagt, og derpaa drog hun til Skibene. Fager var hun at se til: hendes Haar hang frit ned og skinnede som Guld i Morgensolen. Ragnar kaldte paa hende og spurgte, hvem hun var, og hvem hun vilde træffe. Hun svarede: "Jeg turde ikke bryde dit Bud, da du bad mig at komme; en Konges Bønner vil jeg ei lade gaa upaaagtet"; og saa lagde hun til, at hun i alle Dele havde opfyldt hans Unmodning. — Ragnar syntes godt om hende, sendte Mænd hen for at ledsage hende til Skibene. Men hun sagde, at hun vilde ikke følge hende, førend Kongen havde tilfagt hende og hendes Ledfager, Hundene, Sikkerhed. Dette gjorde Kongen; men det blev kun daarligt holdt; thi da hun kom i Forrummet, og Kongen gif hende møde og udrafte sin Haand mod hende, bed Hundene ham i Haanden. Da kom en af Kongens Mænd til og dræbte Hundene. Ikke stort bedre holdt han det Løfte om fredelig Behandling med hende. Han førte hende ind i Løstningen og bad hende sidde ned hos sig; han talede kjærligt med hende og behandlede hende med Blidhed og syntes saa godt om hende og blev saa indtagen i hendes Skjønhed, at han strax vilde ægte hende, og bad hende være med til hans Rige; men om Giftermaal vilde hun intet høre og afflog Tilbudet; dog tilføjede hun, at dersom han vilde vente, indtil han havde udført det Værende, som han havde i Norge, og hvis han ved Tilbagekomsten var af samme Sindelag som nu, — da kunde han sende sine Mænd efter hende, og da skulde hun ægte ham. Han kunde ikke engang bringe hende til at blive paa Skibet om Natten; heller ikke var hun at formaa til at modtage en guldsømmet Kjole, som hans afdøde Hustru Thora havde eiet; "slige prægtige Klæder", sagde hun, "passer ikke for den ringe Kraaka, saa længe hun opholder sig hos Aase og Grima og gjeter Sauer og Gjeder ved Søen." — Hun gif nu hjem, og Ragnar seilede bort.

Paa Tilbageveien lagde han ind til Spangereide; thi han havde ikke glemt Kraaka og var af samme Sindelag, som da han sidst skiltes fra hende. — Samme Kveld sendte han Mænd til hende, som sagde, at hun nu skulde drage bort med Ragnar. — Kraaka svarede, at hun ikke vilde reise før næste Morgen. Sendemændene gif.

Tidlig den næste Morgen gif Kraaka til Aases og Grimas Leie og spurgte, om de var vaagne. Sa, svarede de og spurgte, hvor hun skulde hen saa tidlig. Hun svarede, at hun nu ikke længere vilde være hos dem og agtede at reise strax. "Jeg ved vel", tilføjede hun, "at I dræbte min Fosterfader Heimer, og Ingen skylder jeg saa slet en Løn som Eder; men fordi jeg saa længe har været hos Eder, vil jeg dog ikke tage nogen Hævn og tilføjede Eder noget Ondt; men det vil jeg ønske Eder, at den ene af Eders Fremtidedage maa blive værre end den anden og den sidste den allerværste; og nu maa vi stilles." — Derpaa gif hun til Ragnar's Skib og blev vel modtagen.

Reisen gif lykkelig for dem; og saasnart Ragnar kom hjem, blev et prægtigt Gjestebud holdt for ham, og strax efter drak man hans og Kraakas Bryllup.

Hun fødte ham siden mange Søner; Ivar hed den ældste og blev kaldet Venløs, fordi han havde Druff i sit Legeme istedetfor Ven og blev derfor altid baaren; han var meget stor, skjøn og forstandig. De andre af Kraakas

Sønner var Bjørn Ternsfide, Sviffært den hvassø og Magnvald. Alle Magnars og Kraakas Børn var tapre og stærke; tidlig drog de i Viking og udførte store Bedrifter. Paa et af disse Tog kaldt Magnvald, den yngste af Brødrene, inden han endnu havde naaet Mand's Alder.

Paa denne Tid herskede en Konge over Sverige ved Navn Gysteine Bele; han var mægtig og rig paa Folk, ond, men vis, og havde sit Hovedsæde i Upsala og var en stor Afgudsdyrker. Mellem ham og Ragnar var der et stort Vennskab; derfor havde de for Sik, at de hver Sommer skiftedes at drage til Gilde hos hinanden. — Engang i et Gjæstebud hos Sveafongen lod denne sin Datter, den sagne Ingebjørg, skjænke Mjød for sig og Ragnar. Da talte Magnars Mænd sigimellem om, at det var mere passende, om deres Konge beilede til Kong Gysteins Datter og ikke længere beholdt Gubbens Datter tilægte — den simple Kraaka. Ragnar lyttede til deres Raad, og det endte med, at han trolovede sig med Ingebjørg, og at han til en bestemt Tid skulde komme igjen og holde Bryllup. Ragnar drog derpaa hjem. Paa Hjemveien sagde han til sine Mænd, at ingen af dem maatte aabenbare hans Forlovelse med Ingebjørg; hvis Nogen talte herom, skulde han miste Livet.

Ved Hjemkomsten blev han modtagen med et prægtigt Gilde, og Folket glædedes over at se sin Konge igjen, og Bægeret tømtes for at byde hans Velkomst. — Aldrig havde Kraaka vist sig blidere mod ham end nu; hun satte sig paa hans Knæ, slyngede Armene om hans Hals og bad ham fortælle, hvad mærkeligt der var hændt paa hans Færd. Han sagde, at der ikke var hændt ham noget.

Efter at man havde druffet om Kvelden og Alle var komne til Sengs, og Kraaka laa ved Magnars Side, — spurgte hun ham endnu engang om Nyheder. Han svarede da som før, at han ikke vidste nogen og undskyldte sig med, at han var søvni og træet af Reisen. Da udbrød Kraaka: "Siden du intet vil fortælle mig, saa skal jeg sige dig noget." — "Svad skal vel det være?" spurgte Ragnar. — "Er det ikke mærkeligt", svarede hun, "at en Konge har fæstet sig en Gustru, endda han har en før?" — "Hvem har fortalt dig det?" spurgte han. — Hun sagde: "Dine Mænd skal beholde Liv og Lemmer; thi ingen af dem har sagt mig det." — Forundret spurgte Ragnar igjen, hvo der havde bragt hende denne Tidende. — Hun svarede: "Tre Fugle sad i et Træ tæt ved Eder, da du paa Hjemveien i Skoven bad dine Mænd at tie med din Forlovelse med Kong Gysteins Datter Ingebjørg, og disse Fugle har fortalt mig alt. Men nu vil jeg bede dig, at du ikke drager bort og fuldfører det Gistermaal, du har fore; thi jeg skal fortælle dig, at jeg ikke er den ringe Kvinde, du og Andre anser mig for, men en Konges Datter, og mit rette Navn er Aslaug; min Fader var saa berømmelig en Mand, at hans Lige ikke fandtes, og min Moder var den skønneste og viseste af alle Kvinder, hvis Navn vil leve i varigt Minde, saalænge Verden staar." — Ragnar hørte med Opmærksomhed paa hende og spurgte, hvem hendes Fader var, om det ikke var den fattige Gubbe fra Spangereide. — Hun svarede: "Jeg er Datter af Sigurd Fafnirsbane og Brynhild Duddesdatter. Derpaa fortalte hun ham sin Barndoms Skæbne og om sin Opdragelse hos Grima og Aake. — Og til Bestyrkelse for sin Fortælling forudsagde hun,

at hun snart skulde føde en Søn, der til Tegn paa hendes Herkomst skulde have en Ring ligesom en Drm omkring sine Dienstene. "Dersom dette sker", sagde hun, "vil jeg bede dig om ikke at drage til Sverige for at feire dit Bryllup med Ingebjørg; men dersom det ikke sker, at jeg føder en saadan Søn, som jeg har sagt, da kan du drage, hvorhen du vil. Og det ønsker jeg, at den Søn, som jeg skal føde, maa opkaldes efter min Fader Sigurd." — Det skete og, som hun forudsagde; thi nogen Tid efter fødte hun en Søn, der virkelig havde ligesom en Drm liggende om Diestenene, og derfor blev han kaldet Sigurd Drm i Die. — Ragnar drog da ikke til Sverige; thi han troede sin Dronning Aslaugs Ord; han brød Forlovelsen med Ingebjørg, og nu kom det op, af hvilken Art Aslaug var, saa at Alle vidste hendes Herkomst. (Sluttes.)

Fra Finnmarken.

(Af S. S.)

Det hender vist sjelden, at Folk, der ligger i Finnmarken under Fisket, har taget sig Tid til at give en Skilbring af Forholdene. Livet er da saa rastløst, Tiden for Berigelsen saa kort, Kappetriden saa stærk, at Alt gaar op i Madstræv. Nat gjøres til Dag og omvendt, Mad og Søvner er Biting, som kun kommer i Betragtning, naar man intet Andet har at foretage sig. Samtalen dreier sig om, ja den dreier sig udelukkende om et eneste Midtpunkt — Fisk. Lankecircelens Radier er Lever og Lederpriser, Kveite, Høse, Seid, Stenbit, Brømsme og Torfkehoveder med deres tilhørende Verdi. Lodde og Brud (Fugl og Hval) er ogsaa med i Spillet, ja endog en af de vigtigste Indsatter. Men følg med en Tur til Finnmarken; det faar staa sin Prøve, om Nordhavet vil vadske os lidt, der er kanske dem, som trænger til det.

Vi er 800 Passagerer ombord, for det meste Fiskere, endvidere Saltene, Optjoberne, Handelsmænd, Taskenspillere, Lirendreiere, kort sagt, en broget Blanding. Overdækket er optaget af Kister, Tønder, Sække og Redskaber saa tæt, at du neppe kan bevæge dig; al Forskjel i Plads er borte. Salondækket ligesaa belemt som Fordækket. De forskjelligste Grupper og Scener, vel kjendte fra Diriks's Tegninger, krydse dit Blik. Spisende, drikkende, sovende, spillende, vadsfende, pastarende, syngende og af og til ogsaa smaat kjæmpende Folk. Overdækket er imidlertid et fuldstændigt Eldorado mod Mellemdækket. Her er Sove- og Hvileplads, her er Tørreplads for de vaade Klæder, her er kort sagt et Grisehus. Naar du aabner Døren, slaar en Atmosfære dig imøde, der virkelig ikke smigrer dine Lugteorganer. Gulvet, der paa Grund af de opstablede Kister og andet "Løi" ikke kan spyles under Reisen, er bedækket med et tykt Lag af den veritableste Søle. Diet vænner sig lidt efter lidt til Mørket, men hvorledes komme fremme frem her? Det ser noget saa nær umuligt ud. Sovende Mennesker i alle mulige Stillinger spærre overalt Veien. Nogle sidde og

sove, andre ligger med Benene høit op og Hovedet nedad, men snorke dog, som om Underlaget var en Ederdunssæng og ei de haarde Kistelaag. Vore temmelig ublide Pus, Maskinens Slag, Køerernes høirøstede Tale, Kortenspillerens dundrende Trumser, gamle Engstrøms Fiolin og Virefasse, Dampbibens høise Lyd, Alt synes at blande sig for disse Sovende til en behagelig Vuggesang. Og dog, naar man betænker, at disse Folk maasse ikke paa flere Døgn har faaet Hvile, da er det ikke saa underligt, at Naturen kræver sin Ret trods alle Forstyrrelser. Det gjør et ubehageligt Indtryk paa Menneskevevnen at betragte dette Liv her paa Mellemdækket, og dog er Tilstanden uhyre forbedret efterat de aabne Dampbaade er sløisede. Da maatte Fiskerne være under aaben Himmel, hvorledes end Veiret var, og mangen Gang led han forfærdeligt ondt. Vi tro imidlertid, at der ogsaa kunde gjøres en anden Forbedring, om den maasse i Begyndelsen vilde møde Modstand fra de træge Fiskere. Blev det f. Ex. strengt paalagt dem, naar de kom ombord, at have tydeligt og særskilt Mærke paa det Løi, de ikke behøve undervejs, og der ved Modtagelsen blev, ligesom i Emigrantsarten og paa Sernbanerne, leveret Fiskerne et Bevis i Form af Nummere, af hvilke tilsvarende flistrederes paa Løiet, da kunde Størsteparten af dette bortstues. Naar de Reisende kun havde sine Madkister at passe, var det heller ikke vanskeligt i smukt Farvand, ved et særskilt Signal af Dampbiben, at beordre alle Mand med sine Sager paa Dæk, for derefter at spyle Mellemdækket og rense Luften. Jeg ved meget vel, at DHerrer Dampstibs-funktionærer ville raabe Al! og Be! over et saadant Forslag og karakterisere det som uigjennemsørligt. Men det hjælper aldrig et Gran. Enhver praktisk Mand, der har seet lidt af Livet paa de store Kommunikationslinier, vil dog holde fast ved, at det gaar an, naar Taalmodighed, bestemt Optreden, Villie til at fremme Sagen og lidt praktisk Greb paa at behandle Fiskerne, samt en sand Opfatning af hvad man skylder dem, er tilstede hos de Befalende. Man erindre ogsaa, at der i Bestemmelserne netop er taget Hensyn til Plads og Menlighed. Et stort Gode vilde det være, om Dampstibsfelskaberne i denne Tid vilde holde nogle Hundrede Hængekøier parate til Udleie mod særskilt Betaling. Man vilde herved spare Gulvplads, og da Køerne desforuden næsten altid vilde være optagne af Sovende, vilde Pladsen betydelig forøges. Vi haabe at se denne Sanitetsag for den fiske Almue optagen og diskuteret af de lokale Blade i Distrikterne. Sikker er det, at mangen Sygdomspsire fæster Rod paa disse Mellemdækreiser, og Sagen burde derfor være for vigtig til at "ties ihjel." Man erindre kun, at Fiskernes Reiser frem og tilbage i Tid fuldstændig ekvivalerer med en Tur over Oceanet.

Men det var ikke i Atlanterhavet vi var, vi befandt os i Finmarksleden midt paa Mellemdækket, og der saa vi da blive lidt endnu.

Vi standses af en hel Del ovenpaa hinanden stablede Kister, oppe paa Toppen opdage vi et Par Romager med iværende Ben og en Haand, der hænger slap udover Kantten, det er en Fin, der pleier sin Magelighed. Pludselig træffer en af disse uberegnelige Dønninger, der, selv i forholdsviis smukt Hav, af og til ruller ind mod Kysten,

Skibets Bredside, og Virkningen er magist. Kisternes Lyngdepunkt forrykkes, den tunge Dørvægt gjør Udslaget, hele Greien tumler overende, og den sovende Fin bliver fra sit opstiede Stade pludselig degraderet til et Kolly; thi han er i sin graa Vams ikke god at stille fra sine stidne Omgivelser. Samtidig som dette foregaar, føle vi en forunderlig varm og fugtig Fornemmelse i den ene Læg; uvilkaarlig griber vi til Støblekastet, og Marsagen opdages snart. En Fyr, der sad ved Siden af og i al Gemyllighed spiste sin Tallerken Grønnsuppe, har, for at kunne hjerpe sin egen Ligevægt, maattet opgive at kunne passe Tallerkenens, og det er dennes Indhold, der tømmes i vore Langstøblekaster. Vi er ialfald heldigere stillede end den Stalleten der ved Forlugen. Han har faaet hele sin Kistebømmes Indhold tømt ud paa det sølede Dæk, og nu søger han med sørgmodig Mine at samle sine spredte Fladbrødsstuffer, Spegelaar, Lægger, Ost og Smørfopper. Med Taarer i Øinene betragter han Levningerne af en Flaske, opdager endelig et Braat, hvori endnu noget af "det klare" ligger, og suger det strax som en glad og uventet Gevinst i sig, samtidig som hans Mine ogsaa klarer betydelig.

Men nu ville vi op i frisk Luft igjen. Oppe paa Fordækket er Livet kvikkere; her toner munter Sang, Grupper have samlet sig om en Fortæller eller om Kortpartier; Køerernes livlige Minepil og Russernes Gestikulation danne affstikkende Modsetninger til vore egne Landsmænds ofte doriske Træk og Lader. Lader os nærme os den Gruppe der ved Storbæden. En munter Latter og enkelte bifaldende Ytringer underretter os om, at en Historie netop er sluttet. Vi saa imidlertid Anledning til at høre, at det er Havets Sagndyr, der omtales, og Disputen dreier sig om disses Tilværelse eller Ikketilværelse. Der er kun en af Selskabet, der tvivler, det er en ung velbogen Høvidsmand fra Vesteraalen, men netop denne Vantro hos den ene ligeoverfor Dørvægsningen hos de Øvrige, er en fortrinlig Spore til at fremfalde Fortællinger om hørte og oplevede Øventyr for at slaa den uersarne Tvivler med ugjendrivelige Kjendsgjerninger.

Det er et Særkende for Fortælleren her, at han altid søger Bekræftelse paa Sandsynligheden af sin Historie ved at saa indbragt en eller flere i den, der er nogen af Tilhørerne bekjendt, eller, at han jevnfører den med Begivenheder, om endog de allerubetydeligste, der ere dem bekjendte; Historien antages herved i høi Grad at vinde i Troværdighed, men deane Bestræbelse falder mangen Gang komisk.

"Korles va de me deg Ingridt", siger den omtalte vantroende Høvidsmand, til en Kamerat fra sin Hjembygd, en firskaaen kraftig Fyr med et veirbidt Ansigt; "Saag ikke Du engaang ei ushyrlig stor Kveit?" "Na! Du trur naa æ' juger du, men æ' saag a ret, aa fleer me' meg", var Svaret.

"Bry de' it om de' it, fortælj du", trøster ham en Thrønder, der, trods flere Mars Ophold i Nordland, dog har bibeholdt sit ægte Baklandsmaal, "hainj æ da oinnsjyt Guten, som it'no ha' erfart, sjer du. Kom me Kveita!"

"Ja eg kan nok altid fortælj æ', for eg saag de' ret me' mine egne Dine. Ingen sku'no tru, at de fandtes sliig Styhheit paa Havbaatten, men en saar ret to Trua, naar en ha' erfart de'."

"Na ja fik' Ein sjaa ailt som faintes, vart no vel Injebainj klaarøgd", indfaldt Thrønderen.

"Jeg var litin dengang", fortsatte Vesteraalningen. "Vi budde paa en Bøstet ganste i Nærheten af Breistrand. Sa du er kjendt der du Dlaus. Han Far havde rod Fisket den Vinteren sammen me' en Balzer Jakrisen paa Nøshagan og en Willads Sofaniasen, han som forleden var kolslegla ret ut for Nøkene; du mins dom nok begge du Per Olsa, dom sandt enda hain Willads at igjen utpaa Berøia."

Den Tiltalte, en liden Fyr med livlige Dine, stærk Skjægbrægt, skarpe Træk og kvikke Bevægelser, og hvis Maal klart røber Sogningen, kunde imidlertid ikke orientere sig eller erindre den Udsøde.

"Savist maa du mins hannem, han laa da i Bua ut me os den Vinteren, vi laa paa Stene i Lofoten?"

Nei, han Per Olsa var lige klog.

"Eg me'n du e' it' ret! Per Olsa, du maa da kom' ihau, den Kvællen da han Willads der va fuld aa spænt' ind Naustdøra paa Sverstena, for aa kom ind aa se Romelia ha's Kunstner Paalsen, den'tin da Poletien arestert'en, aa han flau ifra dem nede ve' Kjørfa."

So, nu kom da endelig Per Olsens Hufommelse, og en lang Fortælling udspandt sig om Willads's Meriter den omtalte Uften, indtil endelig Thrønderen faldt ind igjen med den Bemærkning:

"Vi fik no it' smaa' Kveit' lei vi. Vart ho aa arestert' kainsje?"

Efter et Par Lattersalver og Gjentagelser af sin Vittighed fra Thrønderens Side kom atter Fortællingen i Gang.

"Ja de' va' netop de' Aare ja, han Far ha'dde enda kjøbt en Halvbjerrømning af han Handelskarn, som laa i Sommerro'ia, ja det var netop samma Fyren som laa i Berlebaag iffor du Dlaus — — Som sagt vi rod' udover, der var Lysbor'n (Sandbund) hele Veien, han Far sa't framme i Skotten færdig med Kveitpiken, Willads sat paa Gramaarainj og eg andødd'. Han Far havde enda undra sig over, at der va' saa frit for Smaafisk paa Grunj' den Dagen, han Willads holdt netop paa aa' ta' se e' Straa, da han Far kasta Kveitpiken ind i Gramsotten og stref til: "Jø! Jø! Ka Stogheit." Og aa en Willads fik snart Haue ut om Ripa, kan du veta, og da va de grangivelig, som om hele Botten seig utover Eggen framfor Baaten, men de sidste vi saag, va' en Kveitopol, større end heile Baaten, aa da stjønt' vi de' va' e' graadig diger Kveit. Kor stor ho va kan æ' inte sei for æ' saag bare Spolen, men den va morff."

Dialekten er vanskelig at gjengive, jeg har her kun omstrevet enkelte Ord og Udtryk, der er mest gjængse. Forøvrigt gives der maasse intetsteds i vort Land saa liden Forskjel i Sproget i Forhold til Afstandene, som nordenfor Throndhjem. Dette kommer vel af de hyppige Samkvem ved de store Fisserier. Efter Fortællingens Slut udspandt der sig naturligvis en Mængde Smaahistorier om store Kveiter, der imidlertid ingen anden Interesse havde, end Kundskaben om, at det høieste, en saadan Fisk kunde veie, var 10 a 12 Boger. Endelig fortalte Sogningen en af sine Hændelser. Hans livlige Gestikulation og kvikke Tunge

gjorde ham til en god Fortæller, og han slap ogsaa for at blive afbrudt. Seg skal forsøge at gjengive den:

For otte Aar siden rodde jeg paa Loddesfiset i Samvik, vi havde leiet en Ottring af Landværten, gjild Baat var de, en Seiler af første Vælt, men lidt tungrod. Vi var fire Mand paa Baaten, gode Karer allejsammen. Det var smaat om Aagn den Vaaren, Lodde nok, men under Vand vilde den ikke, saaledes maatte vi beggi med Linbrud og bruge Tuffa (Dybsagn). Vi havde fisket ganste godt alligevel, men saa kom der et "Stur", og i tre Døgn havde vi nu ligget paa Søen, uden at vi endnu havde stort mere end Koking. Om Eftermiddagen 3die Døgnet lønkte vi os paa Land, han var klinkt Stilla, vi havde alt rod os op saapas som en halv Mil, da en af Kameraterne foreslog, vi skulle forsøge igjen. Ja, jeg som Hovedsmand var like nøid, naar vi bare kom os paa Land til Kvæls, og saa la' vi da Baaten oppi og kasta. Vi laa midt i Hæve' og vidste ingen Grund af, men Botten fik vi paa nære førti Favne. Jeg fik først en Løst paa og saa "bar de' i han" over hele Baaten og da var de' inte an't end til aa dra' paa hare Live. Det varede ikke længe, før vi havde vakkert me Fisk i Baaten, men underlig var det, grundere og grundere blev det. Vi syntes de' der var rart og tala ret som det var om de'. Stille var det og ingen Strøm, jeg havde fikert Me', saa jeg vidste, vi ikke drev. Engang imellem var det littom det bar fast i Tarren, men vi fik dog løst igjen og tænkte, som rimelig var, ikke mere ve' de'. Men saa sta' du høre: med engang bar det fast med hele Kula, der stod vi og saa paa hverandre; at stjære af havde vi ingen Lyft til. Vi tok til at dra', og op gif det. Da vi hadde draget en Stund, saa Halsstrømskaren utom Ripa. Han blev som om han var stikken. Han grep til Kniven, for at kappe, kunne netop rope til os, at vi skulle gjøre det samme, og saa gav han sig til at ro paa hare Live. Vi blev naturligvis rødde og nøitet os det bedste vi hadde lært. Vi var ikke komne mange Baadlængder bort, før der kom op af Søen, netop der vi hadde lagt, et stort, svært stygt Trolld med lange Arme, og dem slog det sammen over Vandskorpen, retsom om det tok efter os og Baaten. "Jau Gutar det va et vakkert Fang og komme i." — Det maa vel have været en usædvanlig stor Blæksprut, der har faaet sine lange Arme ind i Fiskernes Dybsagnsnøre og fulgt med til Veirs.

Saa, nu have vi hørt Historier. Dampbaaden er imidlertid passeret Magerøsfundet, vi har netop stoppet i Skjelvik, der kanske egentlig burde hedde Kjedelvik, thi som en saadan ser det ud, og nu ligger Østhavet for os. Vørsanger og Læressjorden stikker sig ind ligeoverfor, Svarholtklubben og Nordfyn (Kjennerodden som Almuen kalder den) ligger lige for Stævnen. Nordkap ligger til venstre, vi passere den ikke, men kan dog se den Odde, der, trodsende Martusunders Storme og Isgang lige fast og trofast, dannert vort Lands nordligste Holverk. Nordkap maa vel være stolt nu, da det har haft Besøg af Kongen og endog er belønnet for lang og tro Tjeneste med en kneisende Granitstøtte.

Kong Oscars Besøg paa Nordkap er allerede et Sagn paa Almuens Læber her. Med Stolthed fortælles Begivenheden af dem, der var nærværende og saa og hørte

Høitideligheden. Kongens Tale ved Støttens Afsløring den 2den Juli 1873 er, saavidt mig bekjendt, endnu ikke refereret i noget Blad, jeg vil derfor gengive den her, som den længere Tid efter er meddelt af en Fisker, der for Tiden bor paa Tromsø, og som skal være bekjendt for sin mærkelige Hukommelse. Et er vist, Fiskerens egne Ord er det ikke, og da er det sandsynligt, at Talen er rigtig gengivet. Den lød ifølge denne mundtlige Gjengivelse saaledes:

"Det er i Sandhed en Høitidsstund for os — kjære Venner — naar vi idag have forsamlet os her paa vort Lands hederste Grændse mod Nord. Dette Land, som fra fjernt Sundne Lider have tilhørt vore værdige Fædre, og hvis Søner og Døtre endnu bebo dets Sletter og Dale. Dette skønne Land, som jeg alt fra min tidligste Barndom har lært at elske og skaite mer og mer. Dette Land med dets langstrakte Fjorde, dets høie Fossesald, dets dybe Skove, dets herlige Fjelde og dets skønne Dale. Dette er i Sandhed et Land værd sine Sønners og Døtres Gengivenhed.

Naar vi nu staa her med Ishavets blaa Slette foran os, da rinder mig uvilkaarlig Mindet ihu om hin skjæbnevangre Tid, da der rugede over det en mørk Sky, dybere, fortære, end nogen Vinternat om Nordkaps Isse kan opvise Mage til. Men midt gennem denne mørke, triste Nat, brød Frihedens klare Solskin frem. Krigens Rædsler og Flammer sluknedes. Frihed og Fred brød som Morgensolen paa Foraarets skyfri Himmel igjennem.

En stor Tanke baaret af en stor Mand, min i taknemmelig Grindring bevarede Gættfader, ledede til Foreningen mellem Norge og Sverige som to selvstændige Riger.

Serti Aar er siden hin Tid henrundne; det er ingen lang Tid i Nationernes Historie, men de Folk, som kun mødte hinanden som de bitreste Fiender, de kunne nu mødes som de bedste Venner.

Det er derfor ikke til nogen forsængelig Brydelse, jeg har reist denne Sten her, men det er til et Frihedens Tegns, til en Ihukommelse for to forenede Broderfolk, hvis Styrelse det algode Forsyn har lagt i mine Hænder.

Seg vilde saa gjerne virke til Gavn for Alt, hvad der er godt, Alt, hvad som er stort og ædelt; men hvad formaar et saagt og skrøbeligt Menneſke?

Vi maa derfor anraabe Himlen om Kraft og Bistand til alle vore Foretagender, og idet vi afløre denne Sten, ville vi udfolde det norske og det svenske Flag, idet vi tilligemed vort eget Fædreland ogsaa ihukomme Broderriget og bede: Gud bevare Konstitutionen, Fædrelandet og Broderriget!"

Streifisket i Lofoten og Loddefisket i Finmarken ere i mange væsentlige Ting forskjellige. I Lofoten er Lorken større, fyldigere og har Rogn, her er den mindre og mangler Rognen. Garn er i Lofoten det vigtigste Redskab og Dybsagnet underordnet. Medens Garn her næsten aldrig bruges, opfistes i Almindelighed det største Kvantum med Snøre. Længere ude i Fisket, naar Lodde kan staffles til Agn, begynder Linebruget at spille sin Rolle, og Fisken falder da som oftest lidt større. Samtidig fistes der ogsaa store Kvantum Kveite, Stenbit, Brasme, Sei, Hysje og dels ogsaa

Haafjerring, naar Redskaberne holder. Det største Kvantum Fisk hænges her til Rundfisk, endel rottfjæres og hænges til Rusken, og Resten saltes i Fartøjerne til Klipfisk. Saar gjør tilfældige Omstændigheder, at dette maasse er Størsteparten. Kveiten og Stenbiten saltes til Rusken, der udpaa Sommeren tilbytter sig disse Varer mod Mel; det er en Selvfølge, at disse Sorter, som et Slags Appendix til Lorkefisken, ei staaar sænderlig høit i Pris. Om Stenbiten, sliq styg Ufisk som det er, gaar i Russemaven, der, i Parenthes sagt, maa have en overordentlig Fordøielsevne, kan saa være, men at Kveiten, som, naar den er fed, hvad den som oftest er, maasse er den af vore Saltvandsfiske, der mest nærmer sig Lagen, skal præpareres paa en saa simpel Maade og derved ogsaa staa i lav Pris, er virkelig sørgeligt. Nogen samlet Opgave over, hvad der Aar om andet gaar til Rusland af Kveite foreligger ikke, men da den næsten hele Sommeren fistes og sælges hele Kysten fra Vesterdaalen til Vadso, vil den samlet danne et ganske værdifuldt Kvantum. Uagtet Garnbrug ikke benyttes, drives dog Finmarkfisket paa store Fembøringsbaade, der da ogsaa tjene som baade Hus og Hjem for Fiskerne under hele Fisket. Ude paa Havet ser man dem Nat og Dag; i Stille drivende i Vind med et Par Mand i Marerne for at andøve, medens Resten af Mandstabet uafbrudt arbeide med sine Snører. Er Fisket godt, kan den store Baad maasse trækkes lastet paa et Døgn, og har da op til 1,500 Fisk inde, medens det ofte hænder, at flere Døgnns Anstregelser, paa et aabent og barst Hav, kun har total Skuffelse til Følge.

Folk, som har faaet Hus paa Land, driver sin Bedrift paa mindre Baade, og langt ude paa Havet træffer man ofte i rygende Ruling disse, i Forhold til det oprørte Element, de byde Trods, smaa Røddesfaller. Mindre Baade end Trerums bruges dog ikke, men disse have sjelden flere end to Mand ombord. Slaar Linefisket til, da ere Smaa-baadene ovenpaa; thi Sætning og Trækning kan vanskeligt udføres uden i stille Veir med Fembøringen.

Al Verden igjennem gjælder det Ordspog, "at Redskabet gjør Mesteren," men for Dybsangfiskeren her synes denne Regel at kunne oversees. En Fisker sydpaa vilde rimeligvis vædde, hvad det skulde være paa, at det var umuligt at faa Fisk paa sliqe Greier, som her bruges. Men det Umulige sker dog.

Man ved jo, at Erfaringens Skole i enhver Bedrift pleier danne Redskabet, og her har man jo en lang Erfaring. Dette holder dog ikke altid Stik, specielt hvad Vertøi og Redskaber angaar. Det nytter derfor lidet, at man, om man fremholder Dybsangfiskernes Redskab som altfor primitivt, strog bliver fastet i Næsen dets nedarvede Brug. Ivertimod, dette er i Korrespondentens Dine netop en Grund mere til Forbedringsforsøg.

De senere Aars Konstruktion af Fiskeredskaber har delt sig i tvende Retninger: 1) De "Blinde," der fange Fisken derved, at han ikke ser dem. Hertil høre Garnene, der netop paa Grund af de lyse Nætter her vanskeligt lade sig bruge, og 2) De "Synlige," der stedse søges saaledes konstruerede, at Fisken søger til dem og derfor enten forarbejdes liget et Agn eller omhyggeligt forsynes med Agn. For ei at gjøre Fisken flog paa Bedraget har man, som

bekjendt, paa nhere Fiskeredskaber ogsaa søgt at gjøre Loffefisfens Forbindelse med Snøret saa usynlig som mulig. Til disse Redskaber hører da alt Slags Angleredskab og specielt "Saaandredskaber."

Den nordlandste og finmarkste "Tulsagn" (Dybsagnsnøre) synes imidlertid at være bleven til med det Formaal for Die at befri saa mange Fiske fra dens Dd som mulig eller, som det synes, for at skræmme dem bort fra Snøret og ikke, som det burde være, med det Maal, at lokke dem til det. Efter almindelig Regel skulde man tro, at Fiskeren ved Agnens Anbringelse søgte at skjule Nørdredskabet for Fiske, men det være langt fra. Til Agn bruges den saakaldte "Beite", der bestaar af et Stykke Skind med underliggende Kjød, der udsfjæres af Torsfens Bug, ca. 2" langt og 1" bredt. Angelen trædes kun igjennem den ene Ende paa Beiten saaledes, at denne bliver hængende frit i Anglens Bugt. En saadan Beite fornøges ikke hver Dag.

Redskabet bruges paa samme Maade som Wilken. Hvilket Redskab man bruger, naar Torsken staar som en Mur i Søen, saaledes at Stenen (Søftet) mangen Gang støder an under Redskarten, kan jo være ligegyldig: thi da ved man af Erfaring, at Torsken sluger alt, hvad der kommer den for Die; men naar den først bliver saa tynd, at kun en og anden Linebaad, der har fersk Lodde til Agn, gjør lønnende Søveit, da først gjælder det for Tulsagnfiskeren, der har reist paa "Finmarka", ene stolende paa sit Snøre, at have et Redskab, der ikke skræmmer Fiske. Det er ikke smaa Interesser, her tales om: man tænke sig kun en Almue af omkring 12,000 Fiskere, hvoraf maaske nær Halvparten er bundet til det heromtalte Redskab, medens en overveiende Del først griber til Lineredskabet, naar Snøret slaar feil, og man kan lettelig beregne, at her staar Kapitaler som Indsats.

Korrespondenten er ingen Ven af offentlige Foranstaltninger, og dog kunde Forsøg her maaske ikke skade, men private Forsøg ønskede vi helst her skulde brude Vanen. At Finmarksmagnaterne gif i Spidsen, var ikke formeget forlangt, men det ster vel neppe. Hos os have vi endnu ingen egentlig "Fiskeredskabsfabrik", der er alfidig udviklet, uagtet en saadan burde kunne lønne sig, men der er Fabrikker, der sikkert ikke alene vilde bringe en god Sag frem, men ogsaa tjene gode Penge ved at ofre noget paa denne Sag. Blandt disse vil jeg nævne en, og det er den Leidesdorffska Fiskerifabrikken i Sjøteborg. Denne Fabrik har, efter hvad den tidligere har præsteret, let for at skaffe sig et godt Marked her i Nord.

At fremsætte den Paastand, at Fiskeren ei vil afse Penge til Indkjøb af nye Redskaber, gaar ei an, naar man har Erfaring for, hvilke Kapitaler der under de aarlige store Fiskerier i Lofoten og Finmarken anvendes til dette Diemed, og har seet den stoisste No, hvormed Fiskeren tager Tabet af hele sit Linebrug eller andet Slags Redskab.

Viistnok vil det gaa smaat i Forstningen, og kanske ogsaa tilbude Redskaber ville vise sig ubrugelige, men er først et fundet, der viser sig brugbart, da er det ogsaa med engang indført og almindelig i Brug.

Naar man er vant til Lofotens Fiskevær, hvor næsten hver Flek er bebygget med Boder, da har man ondt for at tænke sig, at saa mange Fiskere kunne ro i disse Fin-

markens Vær, hvor der i Forhold er saa saa Hus; men her maa man tage med i Beregningen alle dem, der have Hus og Hjem paa sine Baade. Viistnok er Leiligheden ombord i Baadene indskrænket, men dog er den mangen Gang bedre end paa Land, hvor Folk ligge stuvede som Sild, udsatte for Træt udenfra og Røg indenfra. Ofte ligger der op til 20 Mand i en liden Nor-Bod; den ene Komfirt er da forlidet til Behøvet, og der maa derfor lægges Ild paa Gruen, der gjerne staar frit midt paa Gulvet. Røgen herfra skal da ud gennem Ljaaren, men Huset er saa lavrøstet, at dette ikke gaar hurtigt. Langs begge Sidevægge løber der faste Briske, der tjene som Senge. Her ligge da Mandskaberne Side om Side med Benene indad. Da det langt fra er Rum nok til alle fremme paa Gulvet maa altid en Del opholde sig i Sengen, naar alle ere inde paa engang. Briffen eller Sengen tjener ogsaa derfor ligesaavel til Epifestue, Paaklædningsrum osv. som til Soveplads. Der findes naturligvis ogsaa bedre indrettede Korboder, og navnlig lægger man i den senere Tid Vind paa at gjøre dem bekvemmere og sundere. I Sjøsvær, Berlevaag og flere Steder findes saaledes gode Huse, meders der paa den anden Side flerefteds endnu benyttes "Sammer".

Ord og Tanke.

Et gammelt Ordsprog vel paastaar,
At Ord slaar ingen Mand af Hesten,
Men dybe, dybe Hjerteskaar
Et Ord kan dog tilføie Næsten.

At Tanken just er fri for Lold,
Derpaa du stole ingenfinde;
Thi selv bag Tankehjemmets Vold
Dog altid En kan Veien finde.

"For Hjemmet,"

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning, udkommer 2 Gange om Maanednen og koster \$1.50 Aaret i Forstud. Paa 6 betalte Exemplarer gives det 7de frit. Samles større Klubber, gives bedre Betingelser. Nogle fuldstændige Exemplarer af Aargangen 1873 kan endnu faaes tilsendt frit for \$1.50. En tidligere Halvaargang i Oktav, indeholdende blandt Andet "Præstegaarden i Hargen", sendes frit for 60 Cents.

NB. Subskribentsamlere og Andre, der har faaet Udsættelse med Betalingen, anmodes venligst om snarest muligt at indsende Penge.

Adresse Drawer 24,
Decorah, Iowa.

Indhold: En Heltinde. — Nædselsdagene. — Historien om Kraaka og Ragnar Lodbrot. — Fra Finmarken. — Ord og Tanke.

Trykt hos B. Knudsen, Decorah, Iowa.